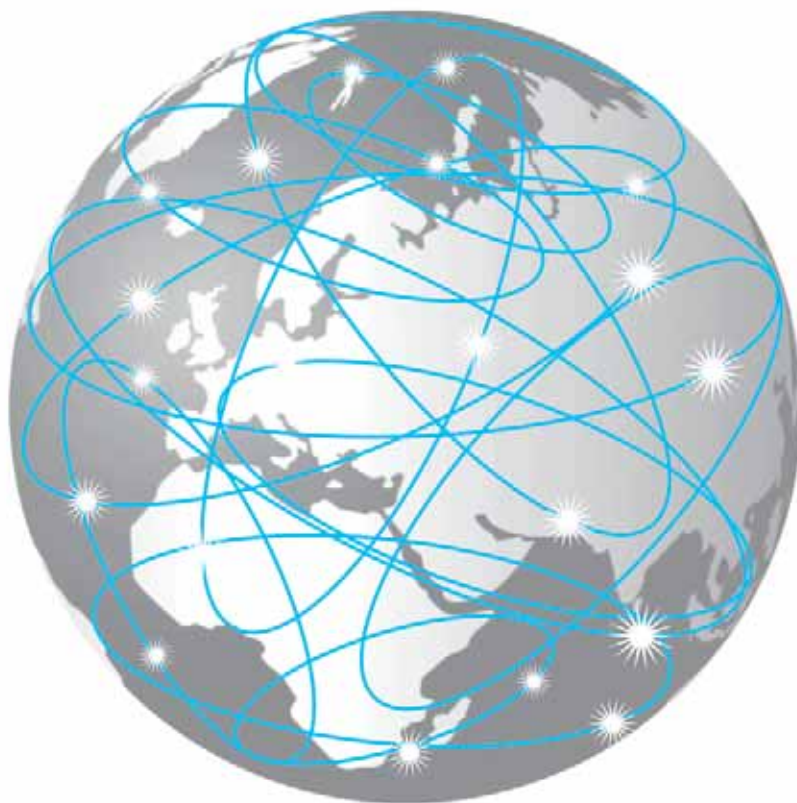

УКРАЇНА

Р І Ч Н И Й З В І Т

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

2016

ЗМІСТ

Вступне слово	3
1. Удосконалення національного законодавства у сфері інтелектуальної власності	5
2. Охорона прав на об'єкти промислової власності	8
2.1. Експертиза заявок та реєстрація охоронних документів	8
2.2. Оскарження рішень за заявками та визнання недійсними охоронних документів	18
2.3. Реєстрація відомостей щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти промислової власності	20
2.4. Автоматизація. Впровадження інформаційних технологій	21
2.5. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності	25
3. Авторське право та суміжні права	28
3.1. Державна реєстрація авторського права	28
3.2. Діяльність організацій колективного управління	29
3.3. Легалізація програмного забезпечення	32
3.4. Ведення Реєстру виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення та видача контрольних марок	32
3.5. Контроль за дотриманням законодавства при використанні об'єктів авторського права і суміжних прав	32
4. Міжнародне співробітництво	34
4.1. Співробітництво з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності	34
4.2. Співробітництво з Європейським Союзом	36
4.3. Співробітництво з Європейським патентним відомством	37
4.4. Співробітництво з Урядом США у сфері інтелектуальної власності	37
4.5. Двостороннє співробітництво	37
5. Забезпечення доступу громадськості до інформації, пов'язаної з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності	38
5.1. Інтернет-ресурси державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні	38
5.2. Інтерактивні бази даних та інформаційно-довідкові системи	42
5.3. Офіційні та інформаційні видання	42
5.4. Фонд патентної документації громадського користування	43
6. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців. Поширення знань у сфері інтелектуальної власності	44
6.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців	44
6.2. Стимулювання творчої діяльності	46
7. Додатки	49

**Шановні друзі, колеги та партнери державної системи
правової охорони інтелектуальної власності!**

Зусилля Державної служби інтелектуальної власності України (ДСІВ) у 2016 році були спрямовані на забезпечення стабільності функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в умовах її реформування.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 № 402-р було схвалено Концепцію реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, в якій ліквідація ДСІВ визначалась як необхідний крок на шляху до розв'язання існуючих проблем у сфері інтелектуальної власності.

У реальній реалізації державної політики немає місця популізму та зриву виконання покладених державою завдань та функцій. Завдяки злагодженості в роботі державні службовці, незважаючи на кадровий голод, протягом всього звітного року забезпечували реалізацію державної політики у сфері інтелектуальної власності. У свою чергу, працівники підпорядкованих державних підприємств продовжують здійснювати всі необхідні заходи для того, щоб трансформація органу державної влади пройшла непомітно для пересічного громадянина. Я дуже вдячна всім працівникам державної системи правової охорони інтелектуальної власності за роботу в цей складний для виживання системи рік.

Також хочу подякувати нашим іноземним колегам, за участю яких 18–19 жовтня 2016 року було проведено дуже важливий для зростання економічного потенціалу нашої країни регіональний

семінар Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) для малих і середніх підприємств та з питань формування поваги до інтелектуальної власності. Захід організовано ВОІВ та ДСІВ за підтримки Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності».

Щирі слова подяки хочу висловити небайдужим представникам громадськості, які ставили ґрунтовні питання щодо особливостей проведення реформи сфери інтелектуальної власності та переймалися необхідністю збереження кадрового потенціалу органу, що ліквідується, і державних підприємств, які змінюватимуть своє підпорядкування. Ваші питання, запити, листи підтримки не залишалися без уваги, вони вселяли впевненість, що ситуація буде подолана і, найголовніше, що ми достойно пройдемо цей непростий етап своєї діяльності.

Наприкінці хочу зауважити, що навіть у таких надзвичайних умовах державна система правової охорони інтелектуальної власності зуміла не тільки вистояти, але й досягти вагомих результатів. Безумовно, це могло відбутись тільки завдяки високому професіоналізму та відданості справі наших працівників.

Сподіваюсь, що інформація про діяльність державної системи охорони інтелектуальної власності буде для вас цікавою і корисною.

З повагою,

В.о. Голови

Антоніна Малиш

1 Удосконалення національного законодавства у сфері інтелектуальної власності

Державна служба інтелектуальної власності України (ДСІВ) у межах своєї компетенції постійно працює над удосконаленням законодавства у сфері інтелектуальної власності, вивчає світову практику з питань правової охорони інтелектуальної власності з метою пошуку оптимальної процедури охорони об'єктів інтелектуальної власності у сучасних умовах.

За звітний період ДСІВ проводились роботи з удосконалення нормативно-правової бази України у сфері інтелектуальної власності.

З метою удосконалення законодавства у сфері охорони прав на об'єкти промислової власності підготовлено пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на компонування (топографії) інтегральних мікросхем»; опрацьовано зауваження Міністерства фінансів України до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності», висновки Міністерства юстиції України за результатами правої експертизи зазначеного проекту Закону та проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень», а також узгоджено позиції щодо зазначених проектів Законів.

Протягом 2016 року ДСІВ опрацьовано 10 проектів нормативно-правових актів, які надійшли на погодження та для надання пропозицій, серед них:

- проект Закону України «Про прийняття Протоколу про внесення змін до Угоди ТРІПС»;
- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення публічності і недопущення зловживань у сфері реєстрації та обігу знаків для товарів і послуг, а також захисту та створення умов для реалізації прав їх власників» (реєстраційний № 5419 від 17.11.2016);
- проект Угоди між Урядом України та Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі охорони промислової власності;
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 1716»;
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концептуальних засад реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні»;
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2014 р. № 847»;
- проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про проекти Українського науково-технологічного центру».

У звітному році проводились роботи, спрямовані на методичне забезпечення експертизи заявок щодо набуття прав на об'єкти промислової власності, зокрема на удосконалення експертизи заявок на знаки для товарів і послуг та внесення відповідних змін до Методичних

рекомендацій з окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів і послуг. Зазначені рекомендації мають допомогти експертам правильно застосовувати окремі положення Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» та відповідні правила під час проведення експертизи заявок на знаки для товарів і послуг.

У 2016 році ДСІВ проводив роботу з удосконалення національного законодавства у сфері авторського права і суміжних прав.

Так, розроблено проект Закону України «Про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу до опублікованих творів сліпих і осіб з вадами зору або іншими обмеженими можливостями сприймати друковану інформацію». Приєднання України до цього договору сприятиме запровадженню в нашій країні винятків та обмежень у сфері авторського права і суміжних прав для людей з обмеженнями зору на рівні міжнародних стандартів, а також виконанню Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2015 р. № 1393-р.

Законопроект підготовлено у співпраці з Головою Ради авторського права Угорщини Міхалі Фічором у рамках проекту технічної допомоги ЄС TWINNING і в липні 2016 року його направлено на розгляд до Мінекономрозвитку.

Для врегулювання сфери колективного управління в Україні розроблено проект Закону

України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав». До моменту його прийняття ДСІВ вжито заходи з припинення неконтрольованого збільшення в Україні кількості організацій колективного управління, зокрема розроблено проект спільного наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2003 року № 311 «Про затвердження Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю»». Наказ зареєстровано Міністерством юстиції України 16.02.2016 за № 243/126. З дати набуття чинності наказу припинено неконтрольоване збільшення кількості організацій колективного управління, які збиратимуть винагороду з суб'єктів господарювання, до моменту прийняття окремого закону, що регулюватиме сферу колективного управління майновими правами в Україні.

У грудні звітного року Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову від 07.12.2016 № 903 «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України». Проект постанови розроблено ДСІВ для приведення підзаконних нормативно-правових актів у відповідність до актів вищої юридичної сили (законів України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності») та задля вирішення існуючих неузгодженостей і суперечностей між зазначеними законами та постановами Уряду України.

З метою приведення деяких актів Кабінету Міністрів України у сфері авторського права і суміжних прав у відповідність до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ДСІВ розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України».

У звітному році для Комітетів Верховної Ради України (Комітету з питань науки і освіти та Комітету з питань європейської інтеграції) ДСІВ

підготовлено коментарі до законопроектів у сфері авторського права і суміжних прав:

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо авторського права та суміжних прав» (реєстраційний № 3692 від 22.12.2015), поданого народними депутатами України В.Ю. Пташник та іншими;
- «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» щодо діяльності організацій колективного управління» (реєстраційний № 4461 від 18.04.2016), поданого народним депутатом України Є.Ю. Рибчинським;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, розпорядження та охорони авторського і суміжних прав» (реєстраційний № 4144 від 24.02.2016), поданого Кабінетом Міністрів України.

У звітному році ДСІВ проведено аналіз нормативно-правових актів України на їх відповідність Протоколу про внесення змін до Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС).

З лютого 2016 року Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) виконує функції Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи, а також Органу, визначеного для проведення додаткового пошуку. Сьогодні Укрпатент є компетентним закладом для проведення міжнародного пошуку та міжнародної попередньої експертизи за міжнародними заявками, поданими українськими заявниками до Укрпатенту як до відомства-одержувача. Протягом 2016 року проводилась робота із забезпечення виконання цих функцій.

Крім того, ДСІВ брала участь у виконанні Указів Президента України; розпоряджень і доручень Кабінету Міністрів України та Мінекономрозвитку України; надала низку роз'яснень та відповідей на листи та запити органів державної влади, підприємств, організацій, звернень юридичних і фізичних осіб; здійснювала аналіз та підготовку відповідної інформації.

2 Охорона прав на об'єкти промислової власності

Андрій В. Кудін
Генеральний директор Державного підприємства
«Український інститут інтелектуальної власності»

2.1. Експертиза заявок та реєстрація охоронних документів

У 2016 році до Укрпатенту надійшло понад 51,5 тис. заявок на об'єкти промислової власності, з них близько 4,1 тис. заявок на винаходи, більше 9,5 тис. – на корисні моделі та 2,3 тис. – на промислові зразки, понад 35,6 тис. – на знаки для товарів і послуг, з яких майже 29,6 тис. заявок – за національною процедурою (табл. 2.1).

У 2016 році з використанням системи електронного подання заявок на об'єкти промислової власності подано 3 668 заявок, у тому числі 233 (6,4 % від усіх електронних заявок) – на винаходи, 205 (5,6 %) – на корисні моделі, 3 230 (88,0 %) – на знаки для товарів і послуг (табл. 2.2, рис. 2.1).

Таблиця 2.1. Надходження заявок на об'єкти промислової власності *

Об'єкт промислової власності	Кількість поданих заявок				
	2012	2013	2014	2015	2016
Винаходи	4944	5418	4814	4495	4095
Корисні моделі	10229	10175	9384	8620	9557
Промислові зразки	1851	3778	2664	2 080	2 302
Знаки для товарів і послуг	31555	34393	27280	32 621	35 605
за національною процедурою	22781	24471	18796	24 652	29 600
за Мадридською системою	8774	9922	8484	7969	6005
Топографії ІМС	3	3	1	–	–
Кваліфіковані зазначення походження товарів	3	–	3	3	–

* Дані за попередні роки уточнені

Таблиця 2.2. Надходження заявок через систему електронного подання

Об'єкт промислової власності	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	1867	2031	1896	2507	3668
Винаходи	143	169	161	221	233
Корисні моделі	159	134	115	168	205
Знаки для товарів і послуг	1565	1728	1620	2118	3230

Рисунок 2.1. Динаміка надходження заявок через систему електронного подання

Винаходи

У 2016 році надійшло 4 095 заявок на винаходи, що майже на 9% менше, ніж у попередньому році (табл. 2.3, рис. 2.2). Кількість заявок від національних заявників зменшилася на 1,8%,

від іноземних заявників – на 16,2%, у т.ч. за процедурою РСТ – на 15,9%.

Надійшло 153 заявки від національних заявників для патентування винаходів за процедурою РСТ в іноземних державах.

Таблиця 2.3. Надходження заявок та реєстрація патентів на винаходи

Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість заявок	4 944	5 418	4 814	4 495	4 095
За національною процедурою	2 834	3 132	2 675	2 506	2 422
від національних заявників	2 483	2 855	2 455	2 271	2 231
від іноземних заявників	351	277	220	235	191
За процедурою РСТ	2 110	2 286	2 139	1 989	1 673
у т.ч. від національних заявників	1	3	2	1	2
Кількість патентів	3 405	3 635	3 319	3 014	2 813
на ім'я національних заявників	1 559	1 743	1 702	1 516	1 277
на ім'я іноземних заявників	1 846	1 892	1 617	1 498	1 536
Чинних патентів на кінець року	25 276	26 033	26 183	25 736	24 760

Рисунок 2.2. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації патентів на винаходи

У 2016 році національними заявниками подано 2 233 заявки на винаходи (54,5% від загальної кількості). Найбільше заявок надійшло від заявників з м. Києва (31,9%), Харківської (13,6%), Дніпропетровської (10,3%), Донецької (6,0%), Одеської (5,3%), Львівської (4,0%),

Запорізької (3,5%) та Київської (3,4%) областей. Розподіл заявок за регіонами України у 2012–2016 рр. наведено на рис. 2.3.

Частка заявок на винаходи від іноземних заявників у загальній кількості заявок становила 45,5%. Найактивнішими були заявники із

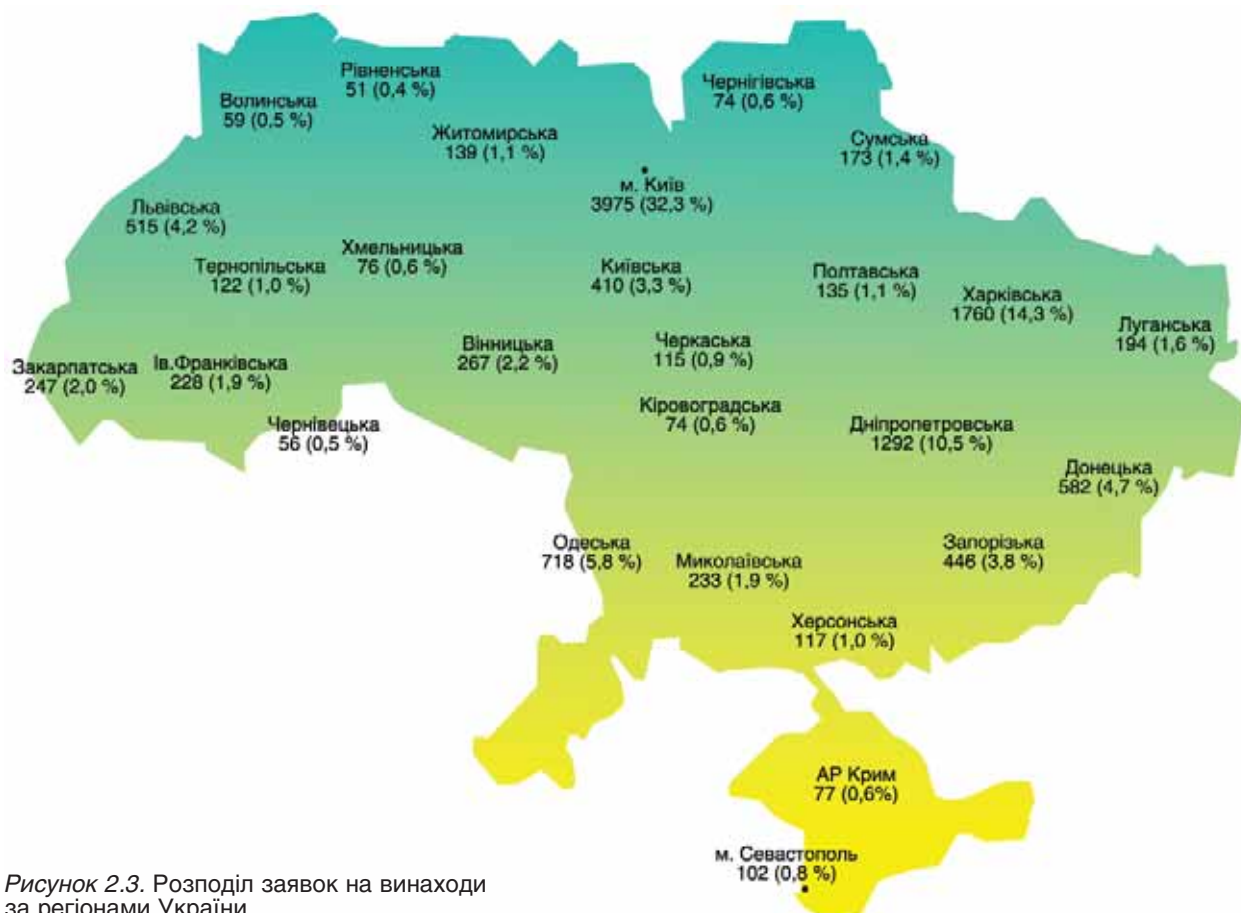

Рисунок 2.3. Розподіл заявок на винаходи за регіонами України

США (415 заявок), Швейцарії (241), Німеччини (209), Франції (91), Великої Британії (73), Японії (64), Люксембургу (57), Нідерландів (53), Італії (45) та Бельгії (39 заявок). Кількість заявок, поданих заявниками країн, що входять до Європейського Союзу, становила 45,6% від загальної кількості іноземних заявок. У 2016 році майже 90% заявок від іноземних заявників надійшло за процедурою РСТ (рис. 2.4).

Показники розгляду заявок на винаходи наведені в табл. 2.4.

Показники виконання Укрпатентом функцій МПО та ОМПЕ наведені в табл. 2.5.

У 2016 році зареєстровано 2 813 патентів на винаходи, з них 1 277 (45,4%) – на ім'я національних заявників (табл. 2.3).

Станом на 1 січня 2017 року до Державного реєстру патентів України на винаходи вне-

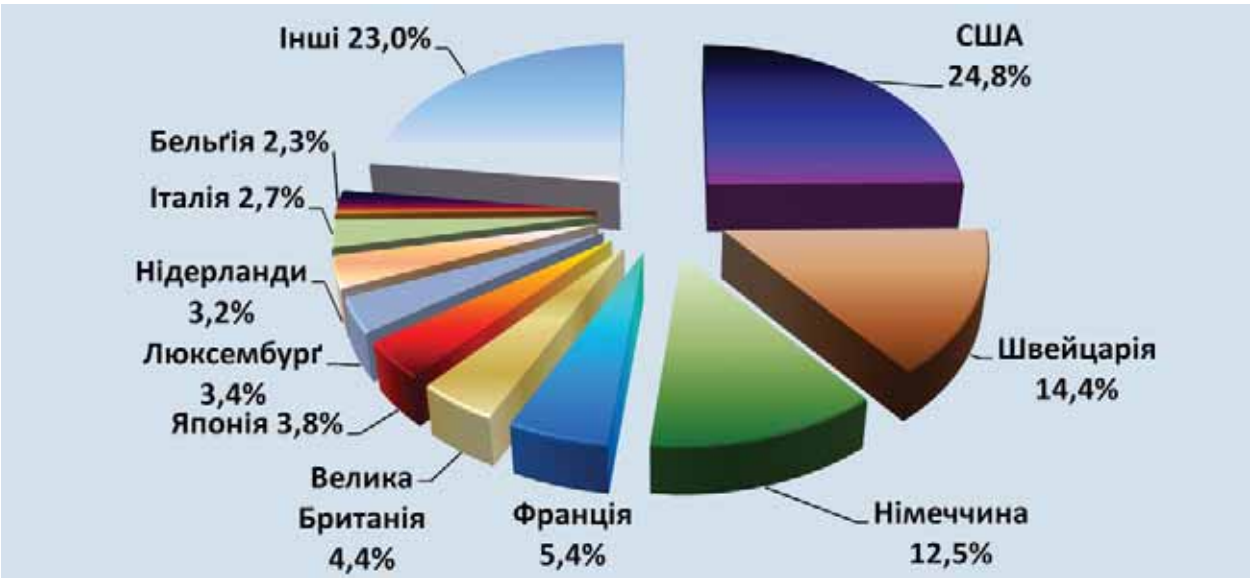

Рисунок 2.4. Розподіл заявок, поданих за процедурою РСТ, за країнами походження

Таблиця 2.4. Розгляд заявок на винаходи на стадії кваліфікаційної експертизи

Рік	Кількість клопотань про проведення кваліфікаційної експертизи	Рішення про видачу патенту	Рішення про відмову у видачі патенту	Припинено діловодство	Завершено діловодство на стадії кваліфікаційної експертизи	Кількість заявок на стадії кваліфікаційної експертизи
2012	4410	3707	44	696	4447	3918
2013	4721	3699	40	731	4470	4154
2014	4651	3455	45	854	4354	4398
2015	4040	3101	68	1373	3995	4257
2016	3791	2857	78	1367	3857	4094

Таблиця 2.5. Виконання Укрпатентом функцій МПО та ОМПЕ

Кількість завершених пошуків	Кількість відправлених звітів до МБ ВОІВ	Кількість опублікованих заявок на сайті ВОІВ, за якими проведено міжнародний пошук	Кількість заявок на стадії проведення міжнародного пошуку станом на 31.12.2016	Кількість заявок на стадії проведення міжнародної попередньої експертизи станом на 31.12.2016
18	18	5	4	3

сено 118 141 патент, з них є чинними 24 760 (рис. 2.5). Наведені дані засвідчують, що у 2016 році найбільша кількість патентів на винаходи видана за заявками, поданими у 2010 та 2011

роках; майже 92% чинних патентів припадає на заявки, подані у 2001–2014 рр.; лише незначна кількість патентів є чинними протягом усього терміну дії (20 років).

Рисунок 2.5. Розподіл чинних патентів на винаходи за роками подання заявок

Корисні моделі

У 2016 році надійшло понад 9,5 тис. заявок на корисні моделі, з них 99% – від національних заявників (табл. 2.6, рис. 2.6).

У 2016 році іноземними заявниками подано 87 заявок, понад 32% з яких – від заявників з Російської Федерації (розподіл заявок наведено на рис. 2.7).

Завершено діловодство за 9 786 заявками на корисні моделі, в т.ч. прийнято 9 375 рішень про видачу патентів, 55 – про відмову у видачі, за 356 заявками припинено діловодство.

Зареєстровано понад 9 тис. патентів на

корисні моделі, з них 98,7% – на ім'я національних заявників. На ім'я іноземних заявників зареєстровано 113 патентів, зокрема 34 – на ім'я заявників з Російської Федерації, 19 – з Кіпру, 13 – з Білорусі, по 5 – з Австрії та Чехії, 4 – зі Швейцарії, по 3 патенти на ім'я заявників з Німеччини, Великої Британії та Туреччини.

Станом на 1 січня 2017 року до Державного реєстру патентів України на корисні моделі внесено 112 891 патент, з них є чинними 35 914 (рис. 2.8).

Найбільша кількість чинних патентів на корисні моделі у 2016 році припадає на заявки, подані у 2014 та 2015 роках.

Таблиця 2.6. Надходження заявок та реєстрація патентів на корисні моделі

Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість заявок	10 229	10 175	9 384	8 620	9 557
За національною процедурою	10 224	10 152	9 373	8 602	9 551
від національних заявників	10 030	9 977	9 243	8 490	9 467
від іноземних заявників	194	175	130	112	84
За процедурою РСТ	5	23	11	18	6
у т.ч. від національних заявників	–	–	1	1	3
Кількість патентів	9 951	10 137	9 196	8 153	9 044
на ім'я національних заявників	9 802	9 946	9 015	8 035	8 931
на ім'я іноземних заявників	149	191	181	118	113
Чинних патентів на кінець року	40 168	41 124	40 268	37 416	35 914

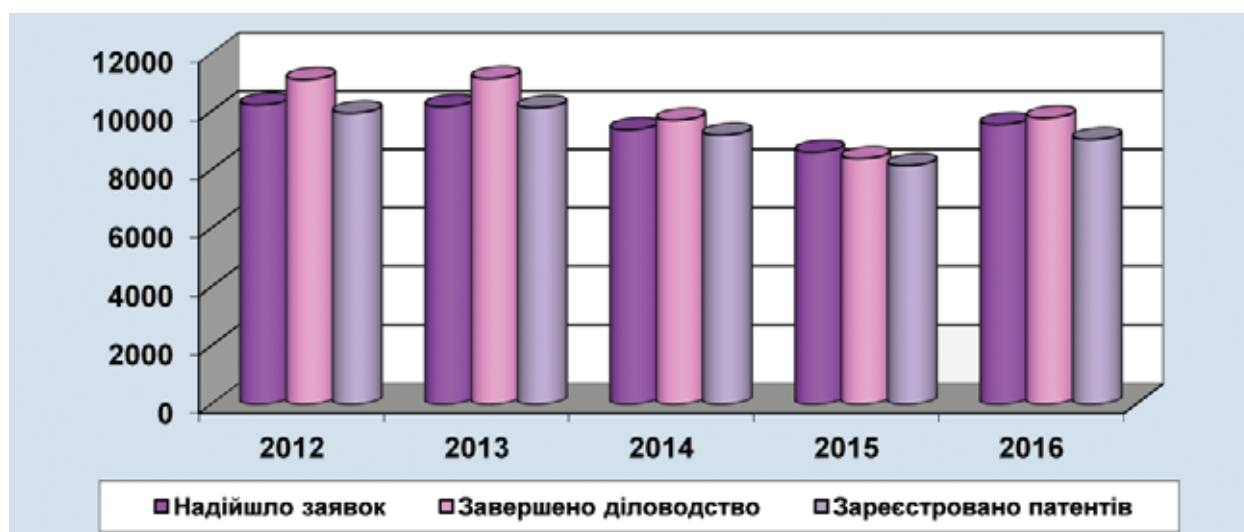

Рисунок 2.6. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації патентів на корисні моделі

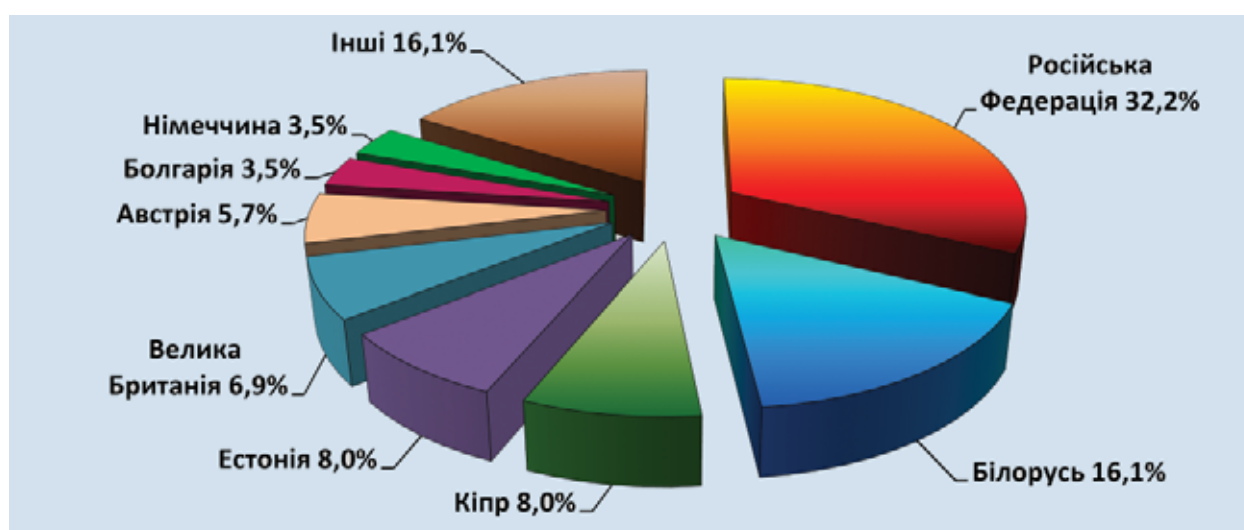

Рисунок 2.7. Розподіл заявок на корисні моделі від іноземних заявників за країнами походження

Рисунок 2.8. Розподіл чинних патентів на корисні моделі за роками подання заявок

Промислові зразки

У 2016 році надійшло 2 302 заявки на промислові зразки (табл. 2.7, рис. 2.9). Частка іноземних заявок у загальній кількості становила 12,4%.

У 2016 році іноземними заявниками подано: з Російської Федерації – 105 заявок (36,7%), Швеції – 65 (22,7%), Фінляндії – 15 (5,4%), Франції – 13 (4,5%), Кіпру – 10 (3,5%), Японії – 23 заявки (8,6%), Польщі – 12 заявок (4,5%) та Китаю – 10 заявок (3,7%). Частка заявок від заявників з цих країн становить майже 73% від загальної кількості заявок, поданих іноземними заявниками.

Завершено діловодство за 2 548 заявками, прийнято 2 298 рішень про видачу патентів на

промислові зразки, 4 рішення про відмову у видачі патентів, 246 заявок відкликано.

У звітному році зареєстровано 2469 патентів на промислові зразки, з них 335 (13,6%) – на ім'я іноземних заявників (табл. 2.7).

Станом на 1 січня 2017 року до Державного реєстру патентів України на промислові зразки внесено 33 623 патенти, з яких чинними є 13 026. Більша частина чинних патентів (53,1%) видана в 2013–2015 роках (рис. 2.10).

У 2016 році на територію України поширено дію 623 міжнародних реєстрацій за Гаазькою угодою про міжнародну реєстрацію промислових зразків (рис. 2.11).

Переважаюча кількість міжнародних реєстрацій зразків відносяться до таких класів МКПЗ: 10 (Годинники та інші вимірювальні, пере-

Таблиця 2.7. Надходження заявок та реєстрація патентів на промислові зразки

Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість заявок	1 851	3 778	2 664	2 080	2 302
від національних заявників	1 517	3 186	2 045	1 811	2 016
від іноземних заявників	334	592	619	269	286
Кількість патентів	1 541	2 010	2 464	2 521	2 469
на ім'я національних заявників	1 225	1 682	1 780	1 957	2 134
на ім'я іноземних заявників	316	328	684	564	335
Чинних патентів на кінець року	8 084	10 051	11 095	12 041	13 026

Рисунок 2.9. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації патентів на промислові зразки

Рисунок 2.10. Розподіл чинних патентів на промислові зразки за роками подання заявок

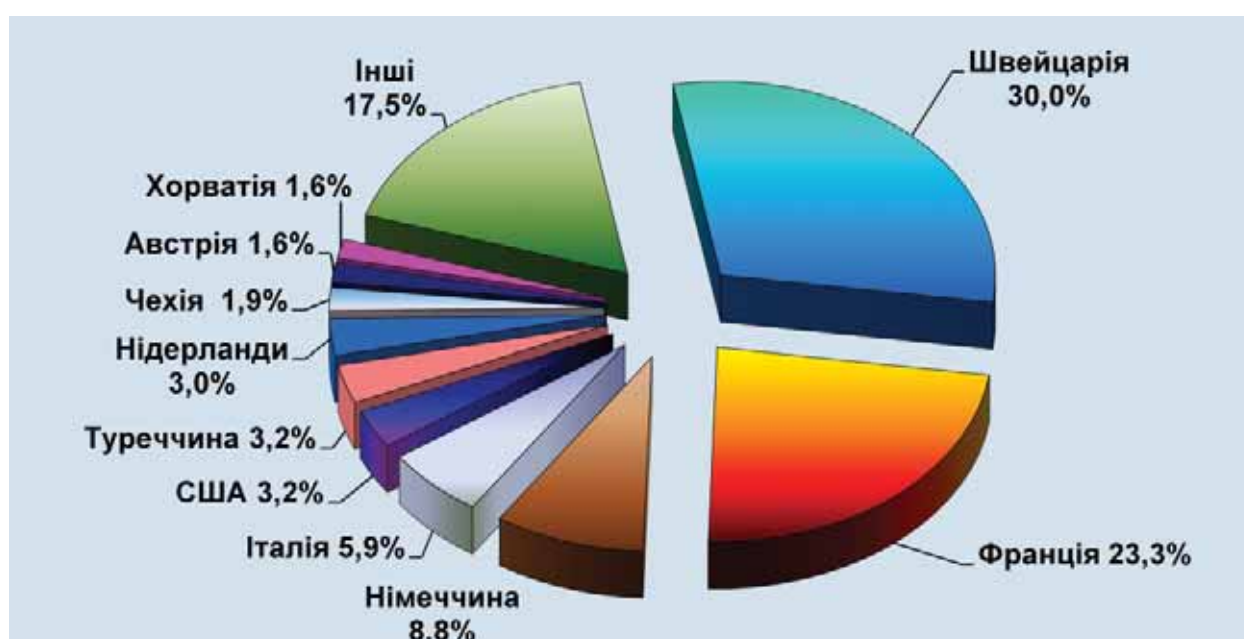

Рисунок 2.11. Розподіл міжнародних реєстрацій промислових зразків за Гаазькою системою за країнами походження

вірятьні та сигнальні прилади) – 133 реєстрації, 9 (Опакування та вмістини для перевозіння чи переносіння товарів) та 12 (Транспортні або підйимальні засоби) – по 51 реєстрації, 11 (Прикраси) – 45 реєстрацій, 3 (Дорожні речі, футляри, парасольки та особисте приладдя, що

не належать до інших класів) – 28 реєстрацій, 32 (Графічні символи і логотипи, фактурні візерунки, оздоблення) – 27 реєстрацій, 26 (Світильні прилади) – 26 реєстрацій, 2 (Предмети одягу та галантерейні вироби) та 21 (Ігри, іграшки, намети та спортивні товари) – по 18 реєстрацій.

Знаки для товарів і послуг

Національна процедура

У 2016 році надійшло 29 600 заявок на знаки для товарів і послуг (табл. 2.8, рис. 2.12). Активність національних заявників зросла на 22,7%, іноземних – майже на 4% (табл. 2.8, рис. 2.14). Кількість заявок від іноземних заявників становила понад 3,5 тис. (майже 12% від загальної кількості заявок, поданих за національною процедурою).

Найактивнішими серед іноземних заявників були заявники із США – 590 заявок (22,6%), Кіпру – 418 (16,0%), Швейцарії – 189 (7,2%), Індії – 125 (4,8%), Великої Британії – 117 (4,5%), Російської Федерації – 108 (4,1%), Японії – 92

заявки (3,5%), Німеччини – 71 заявка (2,8%), Франції – 69 заявок (2,6%), Австрії – 61 заявка (2,3%), Нідерландів – 58 заявок (2,2%), Кореї – 56 (2,1%) та Китаю – 44 заявки (1,7%).

Завершено діловодство за 21 889 заявками, прийнято 14 338 рішень про видачу свідоцтв, 1 825 – про відмову у видачі, 5 726 заявок відкликано (відхилено).

У звітному році зареєстровано понад 13,6 тис. свідоцтв на знаки для товарів і послуг, з яких 80,8% становлять реєстрації на ім'я національних заявників (табл. 2.9).

Станом на 1 січня 2017 року зареєстровано 221 221 свідоцтво на знаки для товарів і послуг, з яких чинними є 172 015. 80% з чинних свідоцтв подані в 2006–2015 роках (рис. 2.13).

Таблиця 2.8. Надходження заявок та реєстрація свідоцтв на знаки для товарів і послуг за національною процедурою

Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість заявок	22 781	24 471	18 796	24 652	29 600
від національних заявників	17 939	19 769	15 141	21 245	26 063
від іноземних заявників	4 842	4 702	3 655	3 407	3 537
Кількість свідоцтв	15 459	14 981	14 698	12 388	13 618
на ім'я національних заявників	11 611	11 249	11 150	9 539	11 007
на ім'я іноземних заявників	3 848	3 732	3 548	2 849	2 611
Чинних свідоцтв на кінець року	144 481	153 548	161 592	167 166	172 015

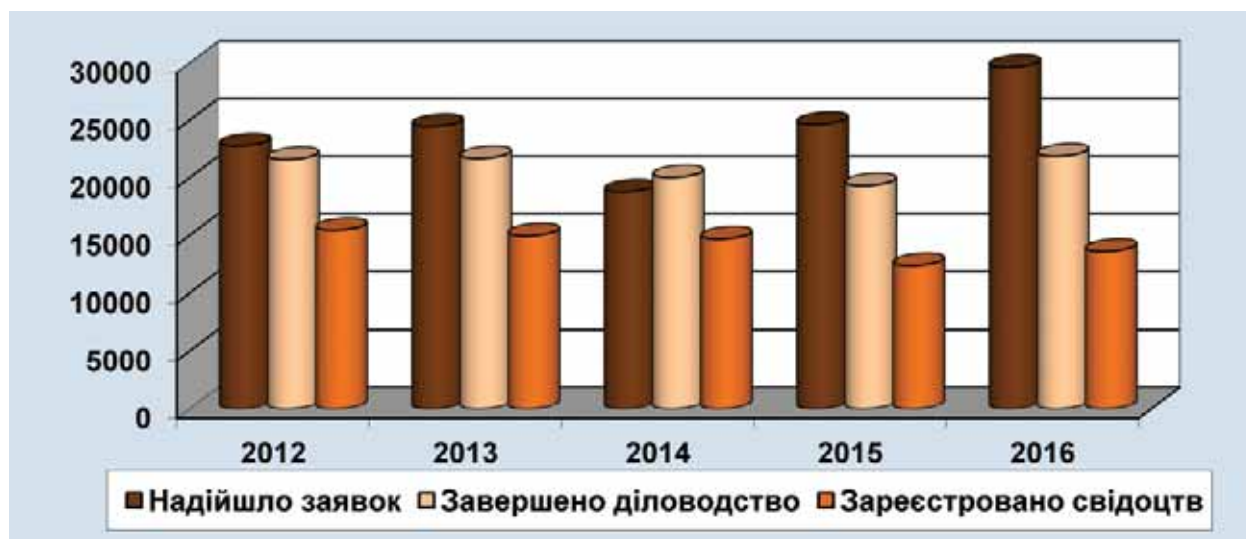

Рисунок 2.12. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації свідоцтв на знаки для товарів і послуг за національною процедурою

Таблиця 2.9. Надходження міжнародних заявок та надання правової охорони знакам за Мадридською системою

Показник	2012	2013	2014	2015	2016
Кількість міжнародних заявок*	8 774	9 922	8 484	7 969	6 005
у т.ч. за Протоколом до Мадридської угоди	2 422	3 251	2 958	2 892	2 199
Надано правову охорону міжнародним знакам	8 193	8 228	9 876	8 117	7 620

* Дані уточнені відповідно до дати нотифікації про зазначення України в міжнародній реєстрації або про подальше поширення міжнародної реєстрації на територію України

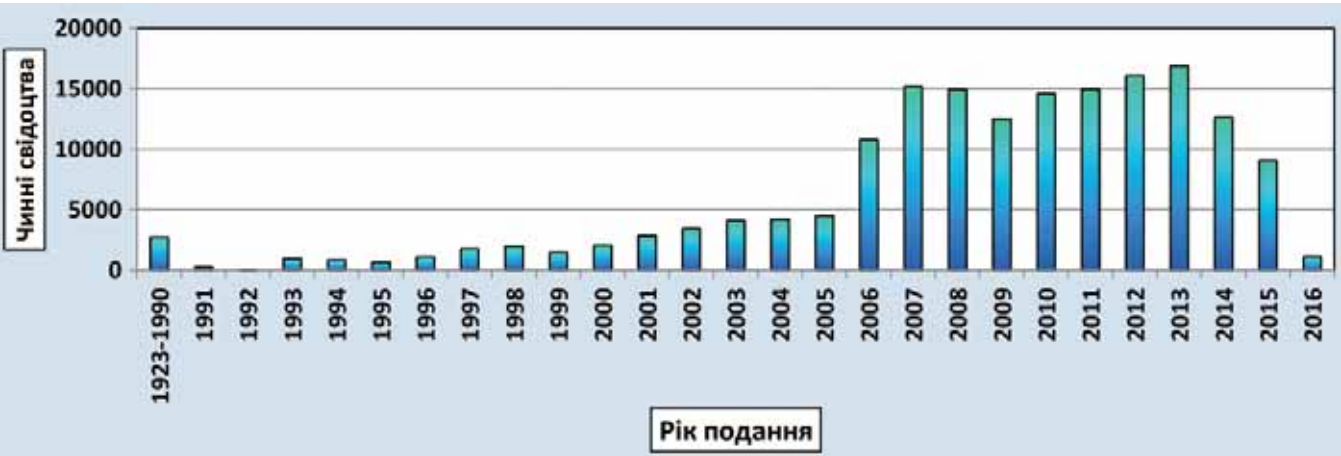

Рисунок 2.13. Розподіл чинних свідоцтв на знаки для товарів і послуг за роками подання заявок

Міжнародна процедура

З Міжнародного бюро ВОІВ у 2016 році надійшло 6 005 міжнародних заявок. Правову охорону надано 7 620 міжнародним знакам (табл. 2.9, рис. 2.14).

У 2016 році серед держав-учасниць Мадридської системи найактивніше міжнародні заявки з поширенням на територію України подавали заявники з Німеччини (966), Китаю (565), Франції (550), США (496), Швейцарії (409), Італії (401), Російської Федерації (301), Туреччини

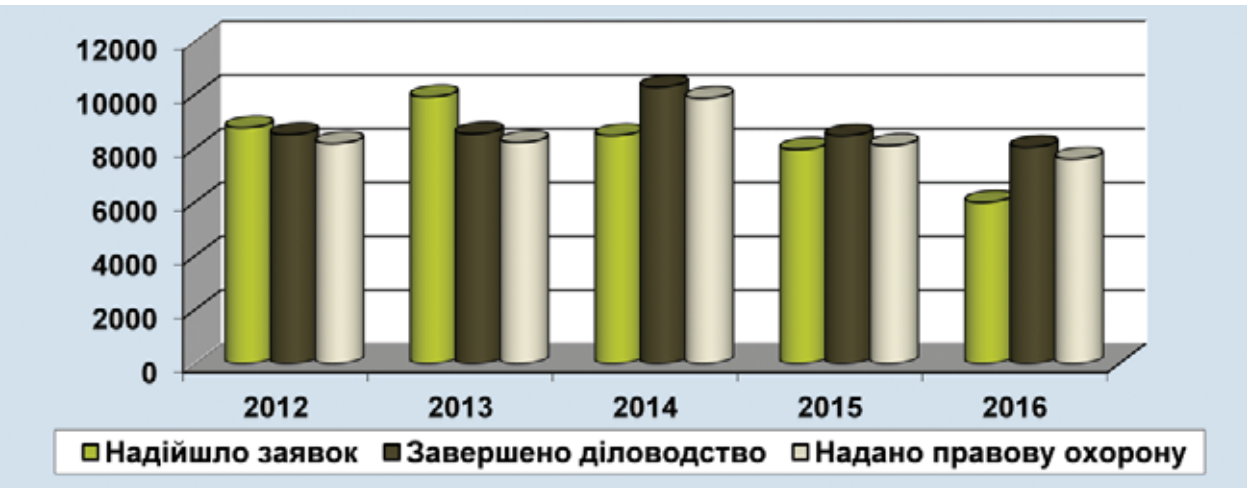

Рисунок 2.14. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрацій знаків для товарів і послуг за Мадридською системою

(229), Великої Британії (156), Іспанії (146), Нідерландів (137), Австрії (122), Японії (117) та Польщі (114). Частка заявок від заявників з цих країн становить 78,4% (рис. 2.15).

Протягом звітного року до Міжнародного бюро ВОІВ на міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг відправлено 475 заявок (рис. 2.16).

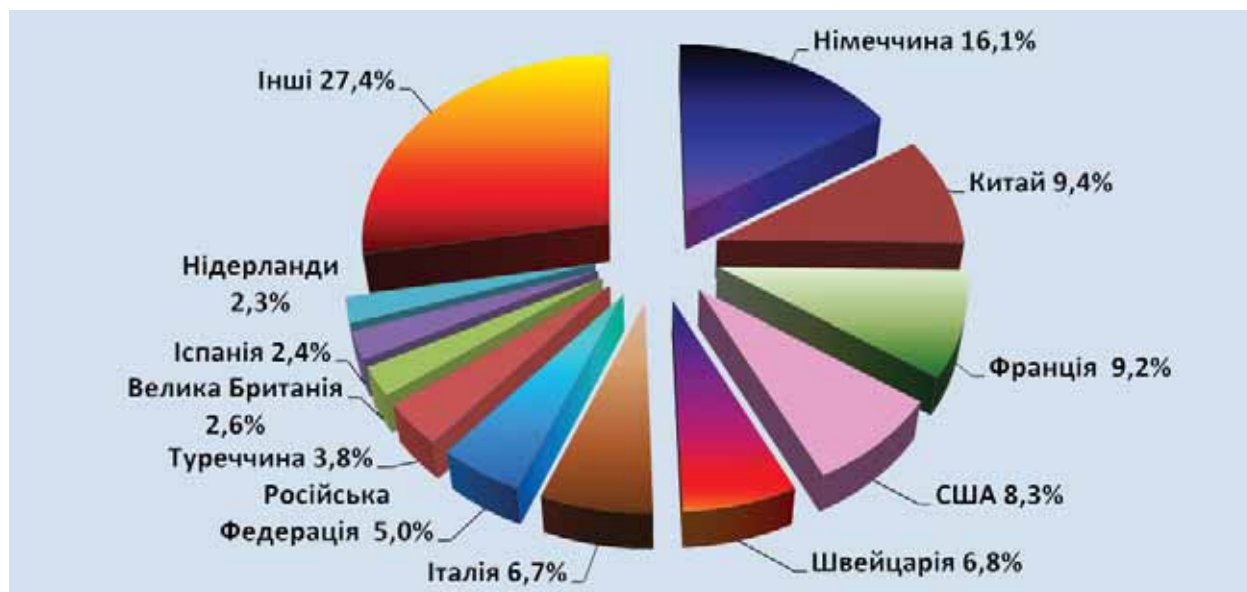

Рисунок 2.15. Розподіл міжнародних заявок за країнами походження

Рисунок 2.16. Динаміка активності національних заявників щодо міжнародної реєстрації знаків для товарів і послуг

2.2. Оскарження рішень за заявками та визнання недійсними охоронних документів

Захист прав в адміністративному порядку

У 2016 році до Апеляційної палати надійшло 119 заперечень проти рішень ДСІВ, які за об'єктами промислової власності розподілилися таким чином: знаки для товарів і послуг – 99;

винаходи – 15; корисні моделі – 4; промислові зразки – 1.

Відбулися 224 засідання колегій Апеляційної палати, на яких розглянуто 14 заперечень стосовно рішень за заявками на винаходи, 1 – за заявкою на корисну модель, 89 – за заявками на знаки для товарів і послуг.

Апеляційною палатою прийнято 104 рішення, зокрема 69 рішень про задоволення заперечен-

ня повністю, 2 рішення про задоволення заперечення частково та 33 рішення про відмову в задоволенні заперечення.

У звітному році до Апеляційної палати подано 20 заяв про визнання знаків добре відомими в Україні, які розглянуто на 23 засіданнях колегій Апеляційної палати. Прийнято 12 рішень про визнання знаків добре відомими в Україні.

Захист прав у судовому порядку

У 2016 році судами України відкрито провадження у 175 справах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності, в яких однією зі сторін виступали ДСІВ та/або Укрпатент, з них щодо об'єктів промислової власності:

- про визнання недійсними: свідоцтв України на знаки для товарів і послуг – 44; патентів України на промислові зразки – 15; патентів України на винаходи – 5; патентів України на корисні моделі – 15;
- про дострокове припинення: дії свідоцтв України на знаки для товарів і послуг – 26; дії міжнародних реєстрацій на території України – 5;
- про визнання знаків добре відомими в Україні – 6;
- про визнання права, захист прав і припинення порушення – 19;
- про визнання права власності на знаки для товарів і послуг – 5;
- про визнання недійсними договорів про передачу права власності на знаки для товарів і послуг – 9;
- проти рішень ДСІВ за заявками на знаки для товарів і послуг, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, передачу прав – 20.

У звітному році ДСІВ виконано 75 судових рішень:

- про визнання недійсним свідоцтва України на знак для товарів і послуг повністю – 20, недійсним частково – 3;
- про дострокове припинення дії свідоцтва України на знак повністю – 11; частково – 5;
- про дострокове припинення дії на території України міжнародної реєстрації знака повністю – 5, частково – 1;
- про визнання недійсним патенту України на промисловий зразок – 3;
- про визнання недійсним патенту України на корисну модель – 9;

- про визнання недійсним патенту України на винахід – 2;
- про визнання знака добре відомим в Україні – 5;
- про відновлення діловодства за заявкою на реєстрацію знака – 5;
- про реєстрацію знака – 2;
- про визнання права власності на знак – 2;
- про визнання недійсним договору про передачу права на знак – 2.

До державних реєстрів внесено відомості про визнання недійсними за рішеннями судів 41 охоронного документа:

- про визнання недійсним свідоцтва України на знак для товарів і послуг повністю – 22, недійсним частково – 3;
- про визнання недійсною міжнародну реєстрацію знака повністю – 4, недійсною частково – 3;
- про визнання недійсним:
 - патенту України на винахід – 2;
 - патенту України на корисну модель – 8;
 - патенту України на промисловий зразок – 6;щодо об'єктів авторського права та суміжних прав:
- про захист авторських прав та визнання недійсними авторських прав та/або свідоцтв – 6.

Справи, пов'язані із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності, розглядали у судах загальної юрисдикції (77 справ), господарських (69) та адміністративних (29 справ) судах.

Для забезпечення представництва інтересів ДСІВ та/або Укрпатент взято участь у 1167 судових засіданнях.

Погодження питань про внесення позначення, яке містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг

У 2016 році Комісія щодо погодження питань про внесення позначення, яке містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг, розглянула 55 клопотань, з них у 2015 році отримано 11, та прийняла 37 рішень про надання згоди на внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг; 11 – про відмову в наданні такої згоди; 5 – про надання додаткових матеріалів; 2 – про відкликання клопотання. За результатами розгляду 11 клопотань, поданих у 2015 році, прийняті рішення: про надання згоди – 8; про відмову в наданні згоди – 3.

2.3. Реєстрація відомостей щодо розпорядження майновими правами на об’єкти промислової власності

Загальна кількість реєстрацій договорів щодо розпорядження майновими правами на об’єкти промислової власності (ОПВ) у 2016 році становила 2 152 (рис. 2.17), що на 3 % більше, ніж у попередньому році, з них:

- 1 953 реєстрації стосуються передання виключних майнових прав на ОПВ;
- 101 реєстрація – видачі ліцензій на використання ОПВ;

- 98 «відкритих» ліцензій на використання винаходів, корисних моделей та промислових зразків.

Станом на 31 грудня 2016 року до державних реєстрів внесено відомості про 27 957 договорів щодо розпорядження майновими правами на ОПВ, з них: на винаходи і корисні моделі – 5 699, на знаки для товарів і послуг – 20 899, на промислові зразки – 1 359. Дані про внесення до реєстрів цих відомостей наведені в табл. 2.10.

Наведені в табл. 2.10 дані свідчать про те, що у звітному році, порівняно з минулим, на 11,4 %

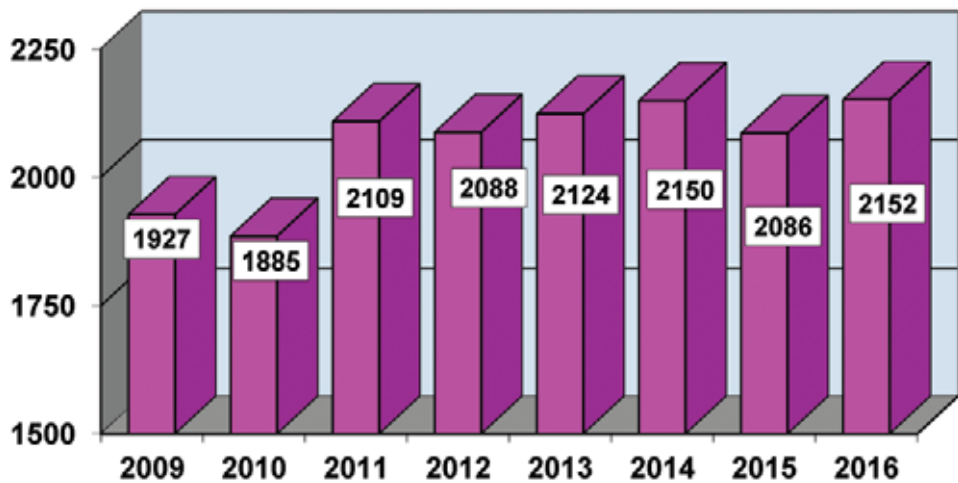

Рисунок 2.17. Динаміка реєстрації договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності у 2009–2016 рр.

Таблиця 2.10. Розподіл зареєстрованих договорів щодо розпорядження майновими правами на ОПВ

Вид договору	Кількість реєстрацій									
	Винаходи		Корисні моделі		Промислові зразки		Знаки для товарів і послуг		Всього	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Всього, у т.ч.	179	148	121	111	107	70	1679	1823	2086	2152
невиключні ліцензії	1	3	2	4	3	4	74	50	80	61
виключні ліцензії	–	4	3	2	1	1	30	31	34	38
одиночні ліцензії	–	–	–	–	–	–	–	2	–	2
передача права	103	96	51	55	103	62	1575	1740	1832	1953
«відкриті» ліцензії	75	45	65	50	–	3	–	–	140	98

Таблиця 2.11. Порівняльні дані про внесення до реєстру відомостей щодо розпорядження майновими правами на знаки для товарів і послуг та кількість знаків, стосовно яких такі відомості внесені до реєстру

Вид договору	Кількість договорів		Кількість знаків для товарів і послуг	
	2015	2016	2015	2016
Договори про передання виключних майнових прав на знаки для товарів і послуг, у т.ч.	1575	1740	2997	3123
від українських правовласників	1260	1335	2228	2133
від іноземних правовласників	315	405	769	990
Ліцензійні договори на використання знаків для товарів і послуг, в т.ч.	104	83	167	134
від українських правовласників	81	54	128	70
від іноземних правовласників	23	29	39	64

зменшилась кількість зареєстрованих ліцензійних договорів на використання ОПВ, передусім внаслідок зменшення кількості зареєстрованих ліцензійних договорів на використання знаків для товарів і послуг (на 20,2 %). Кількість зареєстрованих ліцензійних договорів на використання інших ОПВ залишилась майже на тому ж рівні.

Кількість внесених до державних реєстрів відомостей про передачу права власності на ОПВ у звітному році збільшилась на 6,6 % за рахунок внесених до державних реєстрів відомостей стосовно знаків для товарів і послуг та корисних моделей. При цьому кількість зареєстрованих договорів на передання права власності на промислові зразки зменшилась майже на 40 %.

Порівняно з минулим роком на 30 % зменшилась кількість опублікованих заяв щодо «відкритих» ліцензій на винаходи і корисні моделі.

Представлені в табл. 2.11 дані свідчать про те, що активність українських правовласників щодо передання прав на знаки збільшилась на 6%, проте кількість реєстрацій ліцензійних договорів на використання знаків серед вітчизняних правовласників зменшилась на 33,3 %. Серед іноземних правовласників кількість зареєстрованих договорів щодо передання прав на знаки також збільшилась на 28,6 %, кількість реєстрацій ліцензійних договорів – на 20 %.

2.4. Автоматизація. Впровадження інформаційних технологій

Впровадження інформаційних технологій у 2016 році було спрямовано на підвищення ефективності процесів діловодства за заявками на об’єкти права інтелектуальної власності в середовищі автоматизованих систем, зменшення обсягів паперової роботи та впливу людського фактору на результати діяльності Державної системи правової охорони інтелектуальної власності України.

Вирішення цього надважливого завдання передбачало реалізацію планів подальшого розвитку технологічних автоматизованих систем, автоматизації документообігу та комплексної електронної обробки інформації, впровадження нового програмного забезпечення, сучасного комп’ютерного та комунікаційного обладнання.

Автоматизація діловодства за заявками. Розвиток технологічних автоматизованих систем

Підтримка процесів діловодства за заявками на об’єкти права інтелектуальної власності здійснюється за допомогою програмно-технічного комплексу (ПТК), який забезпечує функціонування інтегрованої інформаційної системи, що включає технологічні автоматизовані системи

(АС), бази даних, систему загального електронного документообігу, електронний архів документів, системи реєстрації документів, обліку платежів, формування масивів даних для публікації тощо.

Подальший розвиток інформаційної системи у 2016 році здійснювався шляхом модернізації технологічних автоматизованих систем та розширення їх функціональних можливостей. Обсяги модернізації визначаються концепцією впровадження інформаційних технологій на визначений період та відповідними планами розвитку. Звітний рік характеризується впровадженням реальних результатів, включаючи створення нових систем автоматизації та розширення можливостей існуючих.

Так, у зв'язку з набуттям Укрпатентом статусу Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи (МПО/ОМПЕ) у 2016 році проведено комплекс заходів з автоматизації технологічних процесів міжнародних пошуків, підготовки звітів та попередньої експертизи міжнародних заявок.

На першому етапі розроблено проект автоматизованої системи діловодства за процедурами МПО/ОМПЕ. У проектній документації були представлені процедури, функціональна декомпозиція і технічні рішення автоматизованої системи, розроблена логічна та фізична структура бази даних, реєстрів, класифікаторів, довідників, інших компонентів АС. У другому півріччі 2016 року реалізовано завдання завершального етапу проекту створення АС, що включає розробку множини програмних модулів: ідентифікації користувача системи; оновлення програмного забезпечення на робочих станціях користувачів; адміністратора системи; головної форми системи; редактора бібліографічних даних заявки; завантаження даних з системи PCT-EDI.

Інший проект був спрямований на забезпечення ведення в електронному вигляді Державного реєстру патентів України на винаходи та Державного реєстру патентів України на корисні моделі. У звітному році в рамках проекту модернізовано АС «Винаходи», в результаті чого в систему впроваджено нові функції:

- формування сторінки реєстру від дати реєстрації до поточного часу з урахуванням усіх внесених змін;
- зберігання та відображення всіх опублікованих редакцій формули та опису до патенту

відповідно до стандарту VOIB ST. 50;

- надсилення вихідних електронних листів з електронним підписом та вихідним номером;

- реєстрації платіжних документів щодо підтримання чинності патентів у разі отримання їх на офіційну електронну адресу Укрпатенту (office@uipv.org);

- відображення (зазначення) інформації щодо розміру збору (у гривнях), сплаченого у валюті на дату та час сплати цього збору;

- розрахунку доплати зборів та їх зарахування у разі спадкування або передачі прав;

- блокування дій щодо охоронних документів, на

які було накладено арешт відповідно до судового рішення;

- пошуку за ліцензіаром, ліцензіатом та адресатом;

- можливості безпосередньо у вікні «Досье патенту» проставляти позначку про те, що очікується сплата зборів за підтримання чинності відповідно до статті 12 Договору про патентне право та Правила 13 Інструкції до цього Договору;

- відображення відомостей щодо внесення змін (проведених дій) за всіма об'єктами АС «Винаходи» (історія змін);

- інші сервісні функції.

Завдяки впровадженим заходам спрощено ведення відповідних державних реєстрів та виведено з обігу значну кількість документів на паперових носіях.

Також у 2016 році здійснено заходи з модернізації АС «Вхідні документи», в рамках якої реалізовано нову технологію формування та відправлення поштою розписок про прийняття заявок на реєстрацію та видачу охоронних документів на всі об'єкти права інтелектуальної власності. Згідно з технічним завданням реалізовано автоматизацію процедур і функцій, які забезпечують формування та зберігання розписок в електронному вигляді в базі даних, автоматичну маршрутизацію розписок в електронному вигляді на відправку заявнику, автоматичну обробку, друкування та групування за адресами розписок разом з іншими вихідними документами, що надсилаються заявникам та патентовласникам.

Автоматизація документообігу та забезпечення комплексної електронної обробки інформації

У 2016 році продовжувались ІТ-проекти, спрямовані на впровадження електронної технології діловодства за заявками та електронний обмін документами із зовнішніми контрагентами, завдяки яким в Укрпатенті реалізовано та знаходиться на стадії реалізації ряд технологічних заходів, найважливішими результатами яких є:

- впровадження технології перетворення поточних вхідних паперових документів та фонду паперових заявок в електронний формат;
- створення оперативного електронного архіву документів;
- впровадження внутрішнього технологічного електронного документообігу в усіх технологічних АС;
- впровадження електронного документообігу загальних документів (службові записки, накази, розпорядження, договори, акти, протоколи, листи тощо) та його інтеграція з технологічними АС та електронним архівом документів;
- впровадження системи електронного подання заявок;
- впровадження єдиного електронного класифікатора документів.

Подальший розвиток цього напрямку супроводжувався розробкою та впровадженням спеціальних програмних засобів для накладання

електронного цифрового підпису на певні види електронних документів, що створюються в АС.

Також у звітному році виконано комплекс робіт з дослідження процесів обміну документами, їх формалізації та формування технічних вимог на створення системи електронної взаємодії закладу експертизи з відповідними суб'єктами у процесах набуття та підтримання чинності прав інтелектуальної власності. Кінцевою метою створення такої системи є автоматизація робіт з обміну електронними документами. Цей комплекс включає введення електронних документів у систему, їх реєстрацію, розсилання, редагування, оперативне збереження, пошук і перегляд, контроль виконання, розмежування доступу до них тощо. Наприкінці звітнього року завершено розробку технічного проекту системи відповідно до нормативних документів, котрі регламентують вимоги до форматів даних електронного документообігу, порядок роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовку до передання на архівне зберігання. Комплексна реалізація та впровадження системи в експлуатацію заплановані на кінець 2017 року.

Послуги загальнодоступних інформаційних ресурсів

У 2016 році доопрацьовано другу версію системи електронного подання заявок (для заявок на топографії інтегральних мікросхем та зазначення походження товарів), для чого розроблено додаткові програмні модулі, що реалізують функції заповнення електронного бланку заяви та перевірку даних, генерації електронного відображення паперового бланку заяви, реєстрації заявки, заповнення форм документів, прикріплення документів, що входять до складу заявки.

Для організації однорідного середовища формування, обробки і обміну електронними документами у процесі експертизи заявок інтегровано систему електронного подання заявок з технологічними АС.

Для підтримки та розвитку відкритих даних та забезпечення можливості їх вільного використання впроваджено заходи, що включають:

- розробку спеціального програмного забезпечення для автоматичної генерації наборів даних усіх державних реєстрів ОПВ;

- формування паспортів усіх наборів даних;
- розробку веб-сайту (<http://opendata.uipv.org>) для доступу користувачів до наборів даних;
- розробку програмного забезпечення для пакетного завантаження даних.

У результаті створено інтерактивний інформаційний ресурс, що містить набори відкритих даних з відомостями державних реєстрів ОПВ. Формування, публікація та оновлення відкритих даних здійснюються автоматично за заздалегідь установленими термінами публікації офіційного бюлетеня «Промислова власність».

Також у звітному році забезпечено функціонування загальнодоступних через мережу Інтернет баз даних та інформаційно-довідкових систем для надання користувачам доступу та пошуку відомостей про заявки та зареєстровані ОПВ. Постійно здійснюється моніторинг активності використання вказаних баз даних. Статистика використання у 2016 році Інтернет-баз даних, що включають відомості про зареєстровані в Україні винаходи, корисні моделі, знаки для товарів і послуг та промислові зразки, наведена у табл. 2.12.

Зазначеними інформаційними послугами скористалися майже 550 тис. користувачів, їм надано понад 1 тис. консультацій, роз'яснень і порад щодо експлуатації та використання сервісів цих баз даних.

Розвиток ІТ-інфраструктури.

Підтримка програмно-технічного комплексу

Тенденція до збільшення обсягу даних, що обробляються центром обробки даних Укрпатенту, висуває нові вимоги до надійності і продуктивності ПТК. Задля їхнього забезпечення постійно адаптується ІТ-інфраструктура, запроваджено систематичний моніторинг, діагностика та аналіз її стану.

На підтримку ІТ-інфраструктури у 2016 році в Укрпатенті здійснено заходи з адміністрування та моніторингу системних і прикладних ресурсів технологічних АС, щомісячні регламентні та інші роботи, спрямовані на підтримку працездатності ПТК, системного та прикладного програмного забезпечення АС і підтримку цілісності інформації, яка зберігається в базах даних.

Для своєчасного виявлення помилок і позаштатних ситуацій налагоджено постійний моніторинг роботи системного програмного забезпечення та апаратних засобів, що забезпечують роботу АС. Для діагностики та аналізу використовуються спеціальні програмні засоби Zabbix та Spiceworks. Так, за допомогою версії Zabbix 3.2 здійснюється моніторинг статусів різноманітних сервісів комп'ютерної мережі, серверів та мережевого обладнання. Система Spiceworks включає функції HelpDesk та можливість інвентаризації, які реалізують автоматичну обробку звернень користувачів, дозволяють вести їх історію і отримувати актуальну інформацію про поточний стан програмного та апаратного забезпечення.

Для подальшого удосконалення ІТ-інфраструктури, підвищення її надійності та безпеки електронних даних у звітному році проведено тестування технології VDI (Virtual Desktop Infrastructure), яка дозволяє створювати віртуальну ІТ-інфраструктуру і розгортати повноцінні робочі місця на базі одного сервера. Для тестування збудовано стенд VDI в комп'ютерній мережі на основі реальних серверів, системи зберігання даних і тонкого клієнта HP T420 Thin Client. Отримані результати тестування та аналіз необхідних інвестицій в подальшому враховуватимуться для прийняття рішень з впровадження цієї технології в Укрпатенті.

Таблиця 2.12. Статистика використання Інтернет-баз даних

База даних	Кількість пошуків	Кількість переглянутих документів
Винаходи (корисні моделі) в Україні	545781	1154864
Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг	1577182	1577182
Промислові зразки, зареєстровані в Україні	63346	50571

2.5. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності

Патентно-інформаційні ресурси

Для забезпечення експертизи достовірною та актуальною інформацією, насамперед для належного патентно-інформаційного забезпечення виконання функцій МПО/ОМПЕ, протягом 2016 року в Укрпатенті формувалися патентно-інформаційні фонди та електронні ресурси, що становлять патентно-інформаційну базу експертизи. Поповнювався фонд зарубіжної патентної документації на оптичних дисках. Основним джерелом комплектування фондів зарубіжної патентної документації як для цілей експертизи, так і потреб громадськості (див. підрозділ 5.5), залишається двосторонній міжнародний обмін патентною документацією з зарубіжними відомствами, який здійснює Укрпатент як центр міжнародного обміну виданнями. У звітному році до Укрпатенту надійшло майже 500 дисків з національних відомств 11 країн світу та Євразійського патентного відомства (ЄАПВ).

З метою наповнення електронних інформаційних ресурсів Укрпатенту для проведення інформаційного пошуку відповідно до їх затвердженого складу використано масиви даних з 381 оптичного диска, які надійшли в рамках міжнародного обміну патентною документацією. Зауважимо, що у звітному році зберігалася тенденція до зменшення кількості дисків із зарубіжною патентною документацією внаслідок припинення деякими зарубіжними відомствами традиційних видів публікації патентної документації на матеріальних носіях і переходом на безоплатний міжнародний обмін патентною документацією на нематеріальних носіях шляхом надання доступу до неї через Інтернет та поширенням обміну даними здебільшого через FTP-сервери відомств. Так, у II півріччі 2016 року ЄАПВ розпочало надавати партнерам з обміну доступ до своєї патентної документації із закритого розді-

лу веб-порталу Євразійської патентної організації (ЄАПО).

Довідково-інформаційний фонд (ДІФ) експертизи за 2016 рік поповнився майже 1200 примірниками книг, брошур, періодичних видань, а також національною патентною документацією – поточними публікаціями офіційного бюлетеня «Промислова власність» на CD-ROM та національного CD-ROM «Винаходи в Україні».

Тривало формування електронних ресурсів для інформаційного забезпечення процесу експертизи, доступ до яких надається через локальну мережу Інтранет, зокрема, значно розширені ресурси таких Інформаційно-пошукових систем:

- «Мережевий електронний каталог» поповнений майже 2000 документами;
- повнотекстова БД не-патентної літератури Пошукового порталу поповнювалася шляхом оцифровування друкованих видань непатентної літератури з власних фондів та видань, отриманих з інших інформаційних джерел, зокрема, «База знань», яка є складовою зазначеної БД, поповнена майже 7400 документами.

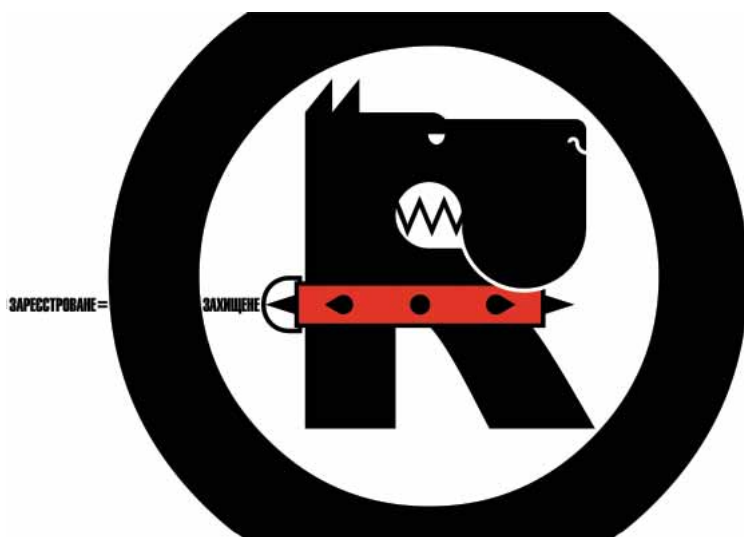
У 2016 році продовжувалася актуалізація стандартів, наявних у ДІФ експертизи. Здійснювалась актуалізація електронного інформаційного ресурсу «Каталог нормативних документів України, наявних в інформаційних ресурсах Укрпатенту», створеного та запровадженого у 2015 році. Для забезпечення виконання цих робіт протягом звітного року постійно опрацьовувався періодичний інформаційний показник «Стандарти», який видається Державним підприємством «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» Мінекономрозвитку України, а виявлена інформація стосовно змін та поправок вносилася безпосередньо до документів та електронного інформаційного ресурсу.

Невід'ємною частиною робіт з інформаційного забезпечення експертів є система надання

матеріалів за міжбібліотечним абонементом з використанням фондів (передусім електронних) 77 найбільших національних та спеціалізованих бібліотек України. Електронні копії замовлених інформаційних джерел отримуються в режимі електронної доставки документів.

Замовлення експертів щодо непатентної літератури, насамперед мінімуму документації РСТ, також забезпечуються шляхом використання веб-порталу Програми BOIB ARDI «Доступ до досліджень про розробки та інновації» (Швейцарія), послуги «Вибір статей

ScienceDirect ArticleChoice» компанії ELSEVIER B.V. (Нідерланди), контенту Цифрової бібліотеки IEEE Xplore Інституту інженерів з електротехніки та електроніки (США), Продуктів ACS – Американського хімічного товариства (США) та електронних продуктів он-лайн-бібліотеки Wiley видавництва Wiley Subscription Services, Inc. (США). Як і в попередні роки, використовувалися безоплатні національні і зарубіжні Інтернет-ресурси.

Завдяки ефективному використанню зазначених вище ресурсів у звітному році на 100% виконано замовлення на статті з періодичних видань мінімуму документації РСТ. Загалом за замовленнями експертів надано майже 1700 документів, з яких 71% – в електронному вигляді.

У 2016 році забезпечено доступ експертів до зарубіжних комерційних баз даних, використання яких є необхідним для якісного патентного пошуку, зокрема, в контексті виконання Укрпатентом функцій МПО та ОМПЕ:

- пошукової системи ЄПВ EPOQUE (Німеччина) – основного пошукового засобу серед зарубіжних комерційних Інтернет-ресурсів, який забезпечує доступ до патентної документації РСТ у повному обсязі і використовується експертами з метою ефективного та якісного патентного пошуку для проведення кваліфікаційної експертизи заявок на винаходи і корисні моделі;

- БД REAXYS компанії ELSEVIER B.V. (Нідерланди);

- БД Derwent World Patent Index (DWPI) компанії Thomson Reuters (Professional) UK Ltd. (Велика Британія), доступ до якої здійснюється через систему ЄПВ EPOQUE Net;

- файлів, елементів та послуг STN компанії FIZ Karlsruhe (Німеччина).

У 2016 році проведено роботи з комерційними провайдерами зарубіжних ресурсів з приводу переукладання угод, дія яких завершилася. Так, з компанією Thomson Reuters (Professional) UK Ltd. укладено нову угоду на доступ до DWPI до квітня 2018 року, вжито необхідних заходів для укладання угоди між ЄПВ та Укрпатентом щодо

доступу експертів до пошукової системи ЄПВ EPOQUE Net на наступний чотирирічний період, починаючи з 2017 року.

Укрпатент у рамках обміну даними у звітному році продовжував вивантаження на FTP-сервер ЄПВ поточних масивів національної патентної документації з національного CD-ROM «Винаходи в Україні» з метою виконання зобов'язань за угодою на доступ Укрпатенту до пошукової системи ЄПВ EPOQUE Net, а також для забезпечення представлення української патентної документації в Інтернет-ресурсі ЄПВ Espacenet.

Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності

З метою застосування міжнародних класифікацій ОПВ у процесі експертизи заявок та використання їх заявниками та широким колом користувачів, а також на виконання зобов'язань України за міжнародними угодами щодо міжнародних класифікацій в 2016 році тривали

роботи з актуалізації текстів міжнародних класифікацій у перекладі українською мовою та, відповідно до прийнятої стратегії та практики BOIB, забезпечувалося запровадження їх нових версій/редакцій у державній системі правової охорони інтелектуальної власності.

У частині робіт щодо Міжнародної патентної класифікації (МПК) 2016 рік став визначним. За результатами проведених у минулому році робіт щодо внесених BOIB змін та доповнень до тексту МПК з 1 січня 2016 року вже традиційно було запроваджено українську версію МПК-2016.01 та забезпечено створення нової ІДС «Міжнародна патентна класифікація. Українська версія (2016.01)». Крім того, завершено тривалі комплексні заходи¹, результатом яких стало запровадження з 1 квітня звітного року повного тексту МПК у перекладі українською мовою.

У зв'язку з внесенням BOIB у 2016 році змін та доповнень до тексту МПК і набуттям ними чинності з 1 січня 2017 року у звітному році також було забезпечено:

- переклад з англійської на українську мову, науково-термінологічне і науково-технічне редагування змін та доповнень до тексту МПК з метою її актуалізації та запровадження з 1 січня 2017 року повного тексту МПК-2017.01;

- створення нової ІДС «Міжнародна патентна класифікація. Повний текст (2017.01)», вільний доступ до якої з січня 2017 року надається на веб-ресурсах ДСІВ та Укрпатенту.

Одночасно тривали роботи з перевірки дотримання термінологічної єдності у раніше перекладеному тексті МПК відповідно до сучасних норм української лексики та правопису і рівня техніки в окремих галузях, які відрізнялися більш стрімким розвитком.

У зв'язку з тим, що у звітному році BOIB вне-

сено зміни до версії 2016 року 10-ї редакції Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (МКТП), а також усі поправки, прийняті за п'ять років перегляду 10-ї редакції, та з тим, що з 1 січня 2017 року набуває чинності 11-та редакція цієї класифікації МКТП (11-2017), було забезпечено:

- переклад з англійської на українську мову, науково-термінологічне та науково-технічне редагування змін і доповнень до МКТП (10-2016) для забезпечення застосування в державній системі правової охорони інтелектуальної власності МКТП (11-2017) у перекладі українською мовою;

- створення ІДС «Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Одинадцята редакція, версія 2017 року», вільний доступ до якої з січня 2017 року надається на веб-ресурсах ДСІВ та Укрпатенту.

Протягом 2016 року продовжувалося удосконалення тексту МКТП у перекладі українською мовою для його актуалізації з урахуванням норм сучасної української мови, збільшення обсягів найменувань товарів і послуг, що пропонуються споживачам, та відповідно до тенденцій розвитку ринку товарів/послуг.

У зв'язку з тим, що у звітному році BOIB також були внесені зміни до 10-ї редакції Міжнародної класифікації промислових зразків (МКПЗ) і запроваджено концептуальні зміни структури цієї класифікації та з огляду на те, що з 1 січня 2017 року набуває чинності 11-та редакція класифікації (МКПЗ-11), було забезпечено:

- переклад з англійської на українську мову, науково-термінологічне та науково-технічне редагування змін і доповнень до МКПЗ-10, а також удосконалення тексту класифікації в перекладі українською мовою в цілому для забезпечення застосування в державній системі правової охорони інтелектуальної власності МКПЗ-11 у перекладі українською мовою;

- створення ІДС «Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація). Одинадцята редакція», з урахуванням відображення інформації у формі, запровадженій BOIB, вільний доступ до якої з січня 2017 року надається на веб-ресурсах ДСІВ та Укрпатенту.

¹ Після поділу МПК на базовий та поглиблений рівні у 2006 році та його скасування у 2010 році, реалізація таких рішень BOIB в державній системі правової охорони інтелектуальної власності потребувала тривалого часу та реалізації багатоетапного комплексу заходів, у зв'язку з чим було прийнято рішення про створення та застосування української версії МПК, яка була заснована у 2007 році та складалася з базового і частково поглибленого рівнів у перекладі українською мовою. Одночасно було розроблено комплекс робіт, спрямований на перехід у перспективі до застосування повного тексту МПК.

3 Авторське право та суміжні права

3.1. Державна реєстрація авторського права

Протягом 2016 року до ДСІВ було подано 6 534 заявки на реєстрацію авторського права на твір та здійснено 6 143 державні реєстрації авторського права на твір, що на 13,5 % більше, ніж у минулому році (рис. 3.1). Здійснено 1 984 реєстрації авторського права на службові твори, що майже на 6,7 % менше, ніж у 2015 році (1050 реєстрацій). При цьому, як і в минулому році, переважають реєстрації службових творів, майнове право на які належить роботодавцям (854 реєстрації). Кількість реєстрацій службових творів, майнові права на які є спіль-

ною власністю працівника, який створив твір, і роботодавця, становить 130.

У звітному році подано 419 заявок на реєстрацію договорів, які стосуються права автора на твір, зареєстровано 382 відповідні договори (рис. 3.2), з яких договори про передачу (відчуження) майнових прав на твір становлять переважну більшість (344). Зареєстровано 20 договорів про передачу виключного права і 18 – про передачу невиключного права на використання твору.

Відомості про здійснені у 2016 році реєстрації опубліковані в офіційному бюлетені ДСІВ «Авторське право і суміжні права» та в Каталозі державної реєстрації.

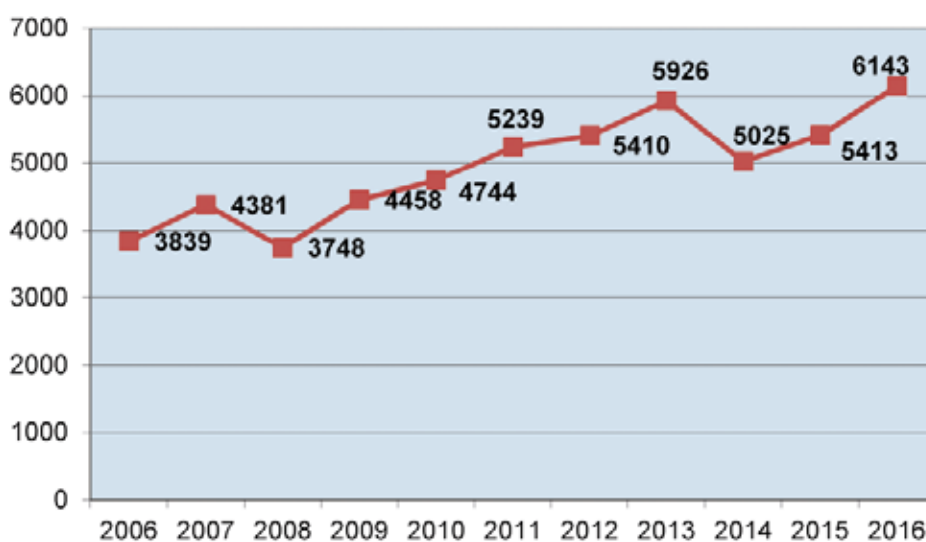

Рисунок 3.1. Динаміка державних реєстрацій авторського права

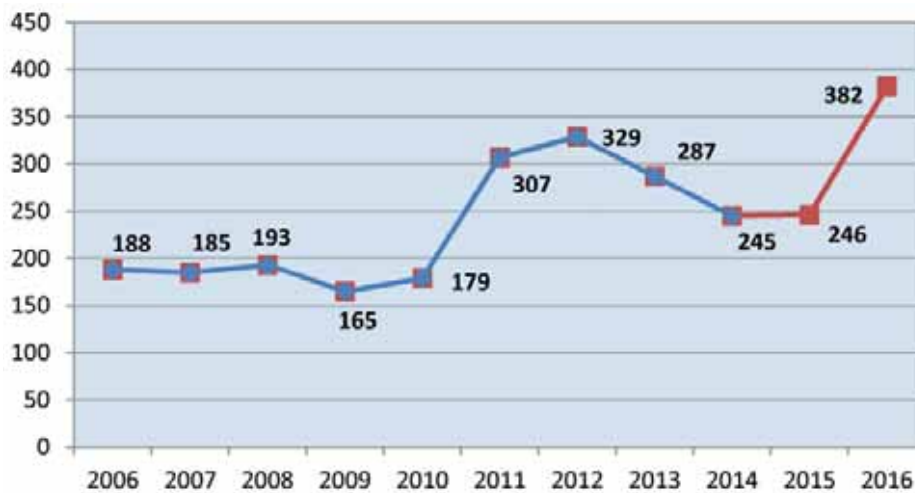

Рисунок 3.2. Динаміка державних реєстрацій договорів

3.2. Діяльність організацій колективного управління

Станом на кінець 2016 року на обліку ДСІВ перебувають 18 організацій колективного управління.

У звітному році ДСІВ вжито заходи з припинення неконтрольованого збільшення кількості організацій колективного управління в Україні (див. розділ 1), які дозволили започаткувати оптимізацію існуючої ситуації щодо обліку організацій колективного управління в Україні до моменту прийняття відповідного закону стосовно діяльності організацій колективного управління. Наразі постановка на облік нових організацій не здійснюється.

Однак оскільки протягом дії Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю (далі – Порядок обліку) його редакція зазнала змін і доповнень з метою уникнення порушень термінів підготовки та подання звітної інформації організаціями колективного управління, на офіційному веб-сайті ДСІВ розміщено повідомлення для цих організацій, в якому надається докладний опис відповідних змін і доповнень до Порядку обліку (http://sips.gov.ua/ua/inf-povidomlennia-oku_16082016).

У 2016 році в рамках роботи ДСІВ щодо нагляду за діяльністю організацій колективного управління вживалися санкції до організацій, які допускали порушення вимог Порядку обліку. Так, за недотримання вимог законодавства при наданні звітної інформації організаціями колек-

тивного управління відповідно до Порядку обліку, ДСІВ застосовано санкції:

- 1) Асоціацію «Гільдія виробників відеограм і фонограм» попереджено про необхідність дотримання вимог законодавства;
- 2) громадську організацію «Український авторський сервіс» попереджено про необхідність дотримання вимог законодавства;

- 3) до Всеукраїнської громадської організації «СІНЕМА» застосовано тимчасову заборону (зупинення) права організації колективного управління на укладення договорів про збір винагороди чи договорів надання дозволу на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав строком на 10 днів;

- 4) Всеукраїнську громадську організацію «Агентство охорони прав виконавців» попереджено про необхідність дотримання вимог законодавства;

- 5) до Асоціації «Гільдія виробників відеограм і фонограм» застосовано тимчасову заборону

ну (зупинення) права організації колективного управління строком на 5 днів;

6) до Всеукраїнської громадської організації «СІНЕМА» застосовано тимчасову заборону (зупинення) права організації колективного управління строком на 5 днів;

7) до Спілки об'єднань громадян «Асоціація з управління аудіовізуальними правами «АРМА-Україна» застосовано тимчасову заборону (зупинення) права організації колективного управління строком на 5 днів.

За систематичне порушення вимог законодавства України у сфері авторського права і (або) суміжних прав у частині дотримання строків надання звітності, здійснення діяльності в статусі організації колективного управління з порушенням вимог статей 48 та 49 Закону України «Про авторське право і суміжні права» ДСІВ у межах передбачених законодавством повноважень прийнято рішення про зняття Всеукраїнської громадської організації «Менеджмент інтелектуальної власності» з обліку організацій колективного управління.

Державна організація «Українське агентство з авторських та суміжних прав» (ДО УААСП)

ДО УААСП є організацією колективного управління, яка на основі укладених договорів здійснює управління майновими правами авторів і

правовласників. Це єдине вітчизняне авторське товариство, що є членом Міжнародної конфедерації товариств авторів та композиторів CISAC.

Протягом 2016 року ДО УААСП суттєво підвищила ефективність зборів авторської

винагороди, довівши суму зібраних роялті майже до 50 млн. грн., що на 20% перевищує показники минулого року. Сума розподіленої винагороди у звітному році становила понад 42 млн. грн.

Згідно з рекомендаціями CISAC ДО УААСП перейшла на нову систему виплати роялті, зробивши їх максимально швидкими (рис. 3.3).

Підвищення ефективності зборів стало можливим завдяки більш жорсткій позиції ДО УААСП щодо користувачів авторського контенту – слідуючи світовим тенденціям в авторському праві агентством взято курс на збільшення ставок роялті та суворіший підхід до виконання користувачами (зокрема, радіостанціями, телеканалами, мережами закладів громадського харчування) зобов'язань перед правовласниками. ДО УААСП налагодила активний діалог з провідними українськими авторами – угоди з організацією на виплату авторської винагороди

Рисунок 3.3. Збір авторської винагороди у 2014–2016 рр.

в 2016 році підписали найбільш знані вітчизняні гурти і автори-виконавці, в тому числі і переможниця Євробачення-2016 співачка Джамала. Загалом ДО УААСП має договори з понад як п'ятьма тисячами українських авторів і на основі укладених договорів з іноземними організаціями колективного управління захищає права близько 5 млн. авторів з усього світу.

У звітному році ДО УААСП продовжила розширення бази користувачів, які виплачують роялті через неї. Так, за рік було підписано 12 договорів з українськими радіостанціями (загалом 101 договір), 8 договорів з телеканалами і мережами кабельного телебачення (загалом – 54), укладено кілька десятків договорів з великими мережами закладів громадського харчування і обслуговування.

ДО УААСП бере активну участь у реформі захисту інтелектуальної власності в Україні, проводить регулярні консультації зі спеціалістами CISAC і BOIV, пропонує шляхи переформування вітчизняної системи колективного управління, наближаючи її до міжнародних стандартів.

ДО УААСП почала розробку системи електронного збору і розподілу авторської вина-

городи як єдиної бази авторів, користувачів і творів. Застосування цього ресурсу помітно прискорить процеси операцій з роялті, зробить їх максимально прозорими і доступними для авторів і користувачів.

ДО УААСП постійно інтегрується у загальносвітову систему колективного управління, підписавши в 2016 році договори про взаємне представництво з 15 іноземними організаціями колективного управління, зокрема з представниками Греції, Гватемали, Монголії, Чорногорії, Індії. Загальна кількість

договорів з закордонними партнерами становить 127. ДО УААСП зібрано і розподілено роялті для іноземних партнерів – на основі договорів з провідними організаціями колективного управління світу було виплачено 12.2 млн. грн. (рис. 3.4).

У звітному році ДО УААСП продовжувала захист прав авторів у судово-претензійному порядку. З порушників авторських прав і недобросовісних користувачів авторського контенту стягнуто майже 2,6 млн. грн., що в кілька разів перевищує показники минулого року.

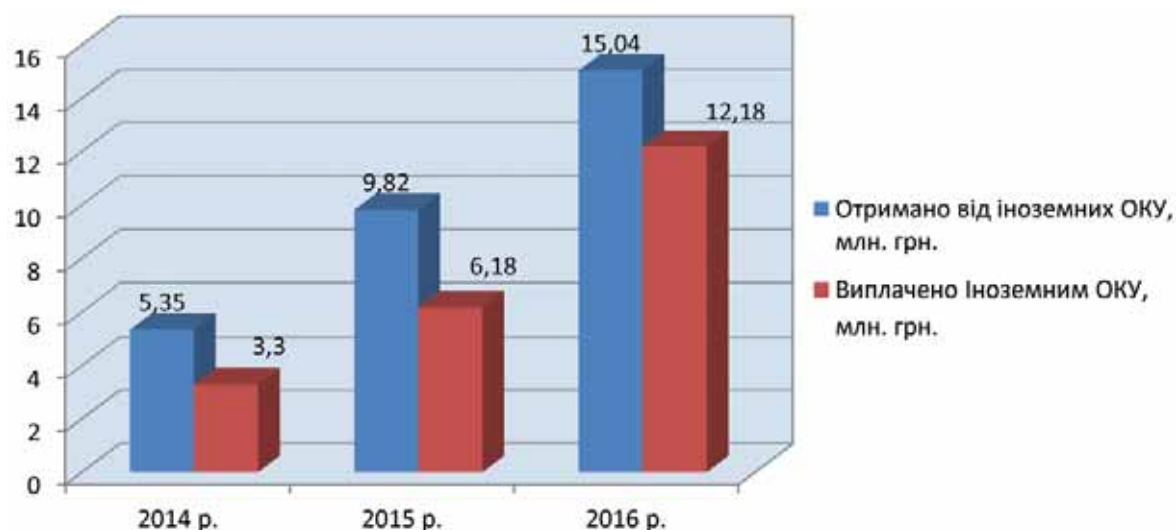

Рисунок 3.4. Отримання та виплата авторської винагороди у 2014–2016 рр.

3.3 Легалізація програмного забезпечення

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1433 «Про затвердження Порядку використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади» у 2016 році ДСІВ узагальнено результати інвентаризації комп'ютерних програм, подані органами виконавчої влади. Відповідна інформація разом з даними щодо зміни кількості неліцензійних примірників комп'ютерних програм в органах виконавчої влади у квітні 2016 року направлена до Мінекономрозвитку.

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра – Міністра культури України Кириленка В.А. від 04.03.2015 № 8424/1/1-15 щодо забезпечення проведення перевірок комп'ютерних програм, які використовуються в органах виконавчої влади, протягом 2016 року державними інспекторами з питань інтелектуальної власності здійснено 12 перевірок використання комп'ютерних програм центральним апаратом органів виконавчої влади. Результати перевірок оприлюднені на офіційному веб-сайті ДСІВ. Проведена робота зводилася до встановлення точної кількості комп'ютерних програм, що використовуються в органах виконавчої влади, виявлення їхніх реальних потреб у програмному забезпеченні та подальшої легалізації. Результатом стало поступове самостійне формування центральними органами виконавчої влади бюджетних запитів на 2016 рік щодо закупівлі програмного забезпечення.

3.4. Ведення Реєстру виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення та видача контрольних марок

ДСІВ веде Реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення та видає свідоцтва про внесення відомостей до нього. Починаючи з 2003 року суб'єктам господарювання було видано 1 867 свідоцтв.

У 2016 році до ДСІВ подано

45 заявок та видано 41 свідоцтво про внесення відомостей до зазначеного Реєстру.

Протягом звітнього року ДСІВ забезпечено видачу контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, ведення Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок відповідно до Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних». На відміну від попередніх років, упродовж яких спостерігалась тенденція до зниження кількості заявок на одержання контрольних марок, у 2016 році було видано 1 704 815 контрольних марок, з них 2700 серії «А» та 1 702 115 серії «К», що на 15,7 % більше, ніж у 2015 році (1 473 207).

3.5. Контроль за дотриманням законодавства при використанні об'єктів авторського права і суміжних прав

У 2016 році ДСІВ продовжував здійснювати заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Державні інспектори з питань інтелектуальної власності активізували боротьбу з порушеннями законодавства суб'єктами господарювання, які у своїй діяльності використовують

об'єкти права інтелектуальної власності. Більшість таких порушень стосувалася використання програмного забезпечення.

У звітному році проведено 185 планових заходів державного нагляду (контролю), за результатами яких складено та направлено до суду 1 протокол про адміністративне правопорушення за статтею 51-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, попереджено правопорушення у сфері використання програмного забезпечення на суму близько 2 млн. грн.

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра – Міністра культури України В.А. Кириленка від 04.03.2015 № 8424/1/1-15 щодо забезпечення проведення перевірок комп'ютерних програм, які використовуються в органах виконавчої влади, у звітному році державними інспекторами з питань інтелектуальної власності здійснено 12 перевірок використання комп'ютерних програм у центральному апараті органів виконавчої влади.

Державні інспектори з питань інтелектуальної власності у звітному році брали активну участь у діяльності Координаційних рад по боротьбі з порушеннями прав інтелектуальної власності, а основними питаннями були:

- налагодження постійної взаємодії правоохоронних і контролюючих органів у реалізації спільних дій у боротьбі з порушеннями у сфері інтелектуальної власності;
- організація просвітницької діяльності серед

різних верств населення та підприємців для попередження правопорушень у цій сфері;

- висвітлення у засобах масової інформації основних проблем та результатів боротьби з правопорушеннями, пов'язаними з інтелектуальною власністю.

У Львівській, Харківській та Одеській областях інспекторами проведено ряд просвітницьких заходів, присвячених питанням укладання суб'єктами господарювання угод на право використання об'єктів інтелектуальної власності, інформування про законодавство у сфері інтелектуальної власності, правомірності використання програмного забезпечення в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування. Результатом роботи державних інспекторів з питань інтелектуальної власності в роботі Координаційних рад стало розміщення в місті Одесі соціальної реклами з питань захисту прав інтелектуальної власності (15 біл-бордів).

4 Міжнародне співробітництво

4.1. Співробітництво з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності

ДСІВ як центральний орган виконавчої влади є відповідальним за взаємодію з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності і на постійній основі забезпечує співробітництво з цією спеціалізованою агенцією ООН.

Протягом 2016 року представники державної системи правової охорони інтелектуальної власності брали участь у роботі BOIV та уважно відстежували процеси прийняття нею важливих рішень для своєчасного реагування та забезпечення участі України у реалізації політики BOIV із дотриманням національних інтересів нашої держави. З цією метою українські фахівці на постійній основі беруть участь у роботі керівних органів BOIV, а також її основних комітетів та робочих груп.

У рамках реалізації Угоди між ДСІВ та Міжнародним бюро BOIV про виконання Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» функцій Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи, відповідно до Договору про патентну кооперацію, Укрпатент у звітному році вже отримав

перші міжнародні заявки від іноземних заявників в якості МПО/ОМПЕ.

У жовтні в рамках реалізації Програми співробітництва між ДСІВ та BOIV на 2014–2016 рр. у м. Києві проведено Регіональний семінар BOIV для малих і середніх підприємств та з питань формування поваги до інтелектуальної власності. У цьому спеціалізованому заході для експертів бізнес-спільноти та фахівців сфери інтелектуальної власності взяли участь представники України, Великої Британії, Іспанії, Азербайджану, Угорщини, Таджикистану, Грузії, Туреччини та Узбекистану. Запрошені фахівці ознайомилися з досвідом та найкращими практиками різних країн з підтримки малих та середніх підприємств, розглянули особливості та складнощі розробки та реалізації бізнес-стратегій, обговорили рекомендації BOIV щодо удосконалення ролі інноваційних малих та середніх підприємств для зростання національних економік. Учасники семінару за участі досвідчених українських та іноземних доповідачів обговорили важливість ефективної співпраці відповідальних державних органів та правовласників, правові аспекти боротьби з підробками та піратством, обмінялися найкращим досвідом протидії порушенням прав інтелектуальної власності, розгля-

ливість ефективної співпраці відповідальних державних органів та правовласників, правові аспекти боротьби з підробками та піратством, обмінялися найкращим досвідом протидії порушенням прав інтелектуальної власності, розгля-

нули приклади з судової практики різних країн. Значна кількість учасників цього міжнародного заходу свідчить про те, що у суспільстві зростає розуміння важливості інтелектуальної власності для успішності бізнесу та економічного процвітання.

BOIB щорічно нагороджує українських винахідників, митців та підприємців своїми офіційними відзнаками, що стимулює їх на нові творчі звершення та перемоги. Під час цього семінару українських представників урочисто відзначили медалями BOIB «За винахідництво» та «За творчість», нагородою BOIB «Кращому підприємству у сфері інтелектуальної власності».

Одним з пріоритетних напрямків діяльності BOIB є організація навчання у сфері інтелектуальної власності для підвищення професійного рівня різноманітних цільових груп. BOIB традиційно запрошує українських фахівців до участі у різноманітних регіональних семінарах, навчальних курсах і тренінгах з питань інтелектуальної власності. У звітному році українські фахівці брали участь у Регіональному семінарі щодо Договору про патентне право (м. Мінськ, Білорусь), Регіональній конференції з інтелектуальної власності і спорту (м. Вільнюс, Литва), Конференції з питань глобального ринку цифрового контенту (м. Женева, Швейцарія), Міжнародній конференції з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів і традиційних знань (м. Анкара, Туреччина), Регіональному семінарі «Боротьба з розповсюдженням піратської продукції» (м. Іссик-Куль, Киргизія), Конференції з питань інтелектуальної власності для країн економічного поясу Шовкового шляху (м. Пекін, КНР), Міжнародному тренінгу «Макрорегіональний інноваційний тиждень» (м. Трієст, Італія), Семінарі з питань торгівлі і охорони здоров'я (м. Женева, Швейцарія), Регіональному семінарі з розвитку патентного законодавства (м. Баку, Азербайджан), Міжнародному тренінгу з авторського права і суміжних прав для посадових осіб (м. Лондон, Велика Британія), Семінарі з питань розробки стратегії і політики інтелектуальної власності (м. Пекін, КНР).

У рамках реалізації Програми співробітництва між ДСІВ та BOIB на 2014–2016 рр., а саме Розділу III «Співробітництво з питань патентної інформації, документації та стандартизації», українські фахівці брали участь у роботі Комітету зі стандартів BOIB, зокрема його відновленої 4-ї сесії, та засіданнях цільових груп цього Комітету. Українські фахівці долучались до виконання робіт в режимі он-лайн у низці цільових груп з основних напрямів діяльності Комітету – перегляду стандарту BOIB ST.14, розробки нових стандартів з обміну даними щодо правового статусу патентів, мультимедійних (рухомих) торговельних марок, підготовки рекомендацій щодо переходу від стандарту BOIB ST. 25 до стандарту ST.26, а також інших проектів Комітету, що стосуються забезпечення необхідної підтримки та оновлення частини 7

Посібника BOIB з інформації та документації, розробки рекомендацій стосовно відомчого дос'є патентних документів, виданих національним або регіональним патентним відомством.

У звітному році продовжувалась співпраця з BOIB у зв'язку зі створенням та початком функціонування на веб-сайті BOIB з 2015 року україномовної версії он-лайн інструменту «Менеджер товарів і послуг Мадридської системи», розробленого BOIB з метою надання допомоги заявникам під час складання ними переліків товарів та послуг для подання міжнародних заявок за Мадридською системою (<https://webaccess.wipo.int/mgs/>).

Застосування цього інструменту суттєво допомагає заявникам під час складання переліків товарів/послуг для міжнародної реєстрації

знака і слугує допоміжним інформаційним засобом для складання заявок на реєстрацію знаків за національною процедурою.

Версія «Менеджера товарів і послуг Мадридської системи» українською мовою надає можливість отримати доступ до алфавітних переліків товарів/послуг і заголовків класів поточної версії Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація) у перекладі українською мовою. При цьому постійно забезпечується представлення українською мовою нових елементів інтерфейсу, що запроваджуються BOIB в рамках розвитку цього он-лайн інструменту.

4.2. Співробітництво з Європейським Союзом

В Україні завершилася реалізація проекту технічної допомоги Європейського Союзу TWINNING «Посилення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні», який тривав з 2014 року.

Під час реалізації проекту українські фахівці у співпраці з європейськими експертами розробили 9 законопроектів з метою узгодження законодавства України у сфері інтелектуальної власності із відповідним законодавством ЄС та імплементацію до нього положень Глави 9 Угоди про асоціацію, зокрема щодо захисту прав інтелектуальної власності, боротьби з піратством у мережі Інтернет, діяльності організацій колективного управління, охорони прав на об'єкти промислової власності.

У рамках проекту проведено ряд тренінгів для експертів Укрпатенту, які розглядають заявки на об'єкти промислової власності. У співпраці з українськими фахівцями розроблено навчальну програму, за якою пройшли підготовку більше 200 експертів. Європейські експерти також провели тренінг з членами Апеляційної палати ДСІВ з метою обміну досвідом та найкращими практиками, що застосовуються апеляційними та судовими органами країн-членів ЄС та апе-

ляційною інстанцією Відомства з гармонізації внутрішнього ринку ОНІМ (наразі називається Відомство ЄС з інтелектуальної власності EUIPO).

Один з компонентів проекту був присвячений навчанню представників правоохоронних, контролюючих та судових органів України, задіяних у сфері захисту прав інтелектуальної власності. Так, 280 представників суддівського корпусу з м. Києва та регіонів України, зокрема судів загальної юрисдикції та господарських судів, взяли участь у різноманітних тренінгах та навчальних семінарах; 176 представників митних органів пройшли навчання в рамках тематичних тренінгів; були організовані навчальні візити до

Іспанського та Данського відомств з питань патентів і торговельних марок, до ОНІМ, судів міст Мадрида та Аліканте.

У рамках проекту європейськими експертами були розроблені рекомендації з удосконалення функціонування цифрової електронної бібліотеки; проведена робота з підготовки методології оцінки рівня піратства; опублікована збірка судової практики Європейського суду справедливості для ознайомлення українських суддів з найкращим європейським досвідом у цій сфері.

У Конференції, присвяченій офіційному завершенню проекту TWINNING, взяли участь представники ДСІВ, Мінекономрозвитку, Національного агентства України з питань державної служби, Представництва Європейської Комісії в Україні, Державної фундації Іспанії з питань міжнародного співробітництва, Відомств Іспанії та Данії з патентів і торговельних марок, правовласники та представники бізнес-спільноти. Учасники підкресливали, що завдяки ефективній співпраці всіх задіяних сторін вдалося досягти більшості запланованих результатів та висловили впевненість, що реалізація напрацювань проекту TWINNING позитивно вплине на ефективність

правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні.

4.3. Співробітництво з Європейським патентним відомством

У 2016 році тривало двостороннє співробітництво Укрпатенту з Європейським патентним відомством у сфері використання інформаційних ресурсів:

- ЄПВ у рамках укладеної угоди надавало Укрпатенту доступ до пошукової системи ЄПВ EPOQUE Net;
- на виконання зобов'язань, визначених чинною угодою на доступ Укрпатенту до пошукової системи ЄПВ EPOQUE Net, та для забезпечення представлення української патентної документації в Інтернет-ресурсі ЄПВ Espacenet Укрпатент у рамках обміну даними продовжував вивантаження на FTP-сервер ЄПВ поточних масивів національної патентної документації з національного CD-ROM «Винаходи в Україні».

У звітному році було реалізовано заходи з укладання нової Угоди між ЄПВ та Укрпатентом, що забезпечуватиме доступ експертів до пошукової системи ЄПВ EPOQUE Net протягом 2017–2020 рр.

4.4. Співробітництво з Урядом США у сфері інтелектуальної власності

Як відомо, у 2015 році Україні нарешті вдалося позбутися статусу «пірата № 1» як держави – найбільшого порушника прав інтелектуальної власності у світі.

Враховуючи зусилля Уряду України, спрямовані на подолання проблемних явищ, які все ще існують у цій сфері, та певний прогрес, продемонстрований нашою країною, Сполучені Штати Америки прийняли позитивне рішення щодо України та перемістили нашу країну з найнижчої позиції «Пріоритетної іноземної країни» до переліку «Країн пріоритетного спостереження» у рамках «Спеціальної доповіді 301».

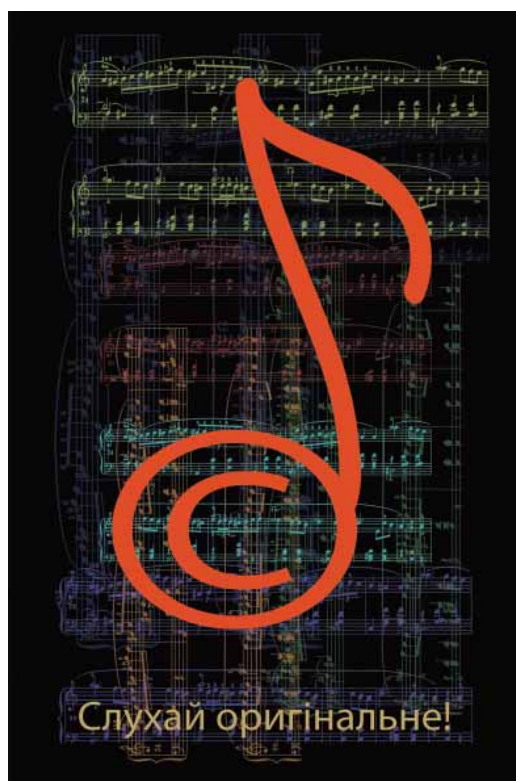
Минулого року Уряд США, після проведення моніторингу стану справ у сфері правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в нашій країні, прийняв рішення не змінювати статус України та залишив її у «Переліку країн пріоритетного спостереження».

4.5. Двостороннє співробітництво

У жовтні 2016 року Україну відвідав віце-президент Патентного інституту Туреччини Джеміль Башпінар. У ході візиту відбулася його зустріч з керівництвом ДСІВ та Укрпатенту.

Під час робочих зустрічей сторони обмінялися досвідом роботи та найкращими практиками функціонування відомств з питань інтелектуальної власності та

ознайомили один одного з різноманітними ініціативами щодо удосконалення діяльності з питань патентної експертизи. Віце-президент Патентного інституту Туреччини ознайомився з роботою експертів Укрпатенту, відзначив високий рівень якості їх роботи, відвідав єдиний в Україні Музей правової охорони інтелектуальної власності. Підбиваючи підсумки зустрічі її учасники зауважили, що обмін досвідом та практичними навичками між

патентними відомствами європейських країн є важливою складовою розвитку сфери інтелектуальної власності на європейському та світовому просторі. На завершення візиту були досягнуті домовленості про інтенсифікацію співробітництва між українським і турецьким відомствами.

Також у звітному році ДСІВ опрацьовано Звіти з Огляду торговельної політики США, Японії та РФ в рамках СОТ і надані позиції щодо них.

5 Забезпечення доступу громадськості до інформації, пов'язаної з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності

5.1. Інтернет-ресурси Державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні

Основними веб-ресурсами, що представляли Державну систему правової охорони інтелектуальної власності України в мережі Інтернет у 2016 році, були:

- www.sips.gov.ua;
- www.ukrpatent.org;
- www.iii.ua;
- www.uacrr.org;
- www.fabrikaidei.kiev.ua.

Головним серед них був офіційний веб-сайт ДСІВ – www.sips.gov.ua. У 2016 році тривала робота з його актуалізації та вдосконалення.

Протягом року на сторінках веб-сайту розміщено понад 700 інформаційних матеріалів українською та англійською мовами, майже 300 з яких належать до категорії «Новини». Статичні та динамічні розділи поповнено актуальною інформацією про заходи, які відбувалися в державній системі правової охорони інтелектуальної власності протягом минулого року. Розміщено понад 400 фотоматеріалів з тематичних конференцій, семінарів, засідань тощо. Регулярно доповнювалися новими даними розділи та окремі рубрики, корисні як для фахівців системи, так і для заявників і заці-

кавлених осіб («Про ДСІВ», «Адміністративні послуги», «Нормативні і правові акти», «Доступ до публічної інформації», «Громадська рада», «Авторське право і суміжні права», «Відгуки» та інші). Оприлюднено два проекти нормативно-правових актів з усіма необхідними супровідними документами.

У рамках проекту TWINNING на веб-сайті ДСІВ висвітлювалася інформація про заходи, які проводилися зарубіжними фахівцями для українських колег (тренінги для суддів, семінари для експертів, робочі зустрічі консультативного характеру та інші заходи, котрі значною мірою посприяли обміну досвідом, налагодженню відносин між українськими та зарубіжними фахівцями сфери правової охорони інтелектуальної власності).

Загальний обсяг інформації (українською та англійською мовами), розміщеної у звітному році на Інтернет-ресурсі ДСІВ, становить понад 50 публікацій. Фахівці, які працювали у рамках проекту TWINNING, надавали всім бажаючим можливість ознайомлюватися з електронними матеріалами щодо проведених заходів. Так, доступними для завантаження є майже 80 презентацій доповідачів-учасників.

З метою забезпечення прозорості та відкритості діяльності ДСІВ у звітному році опубліковано електронні копії наказів ДСІВ

про затвердження рішень Апеляційної палати і тексти цих рішень, прийнятих з 23 вересня 2011 року. У 2016 році на веб-сайті ДСІВ опубліковано відомості про 98 знаків для товарів і послуг; 12 знаків, визнаних добре відомими в Україні; 12 винаходів і корисних моделей.

Відвідуваність веб-ресурсу www.sips.gov.ua в середньому становила майже 27 тис. користувачів на місяць; загалом протягом 2016 року

веб-сайт відвідали близько 320 тис. користувачів (рисунки 5.1 та 5.2). Загальна кількість сторінок, переглянутих протягом року користувачами з різних країн світу (України, Росії, США, Німеччини, Великої Британії, Білорусії, Індії та ін.), сягнула понад як 1 млн. Дані про активність відвідування щодо окремих країн наведені в таблицях 5.1 і 5.2. Розподіл зарубіжних країн-відвідувачів представлено на рис. 5.3.

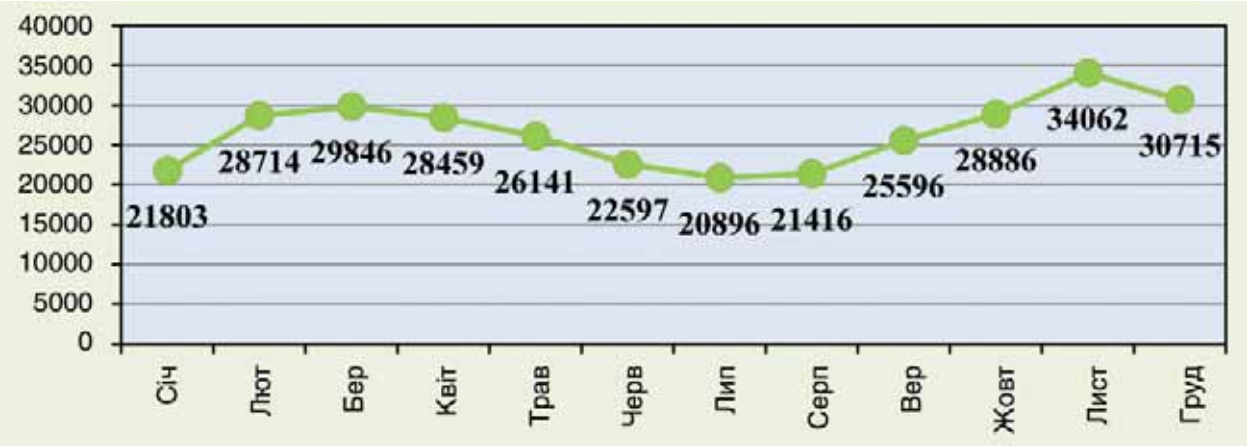

Рисунок 5.1. Кількість відвідувачів офіційного веб-сайту ДСІВ (www.sips.gov.ua) у 2016 році

Рисунок 5.2. Кількість відвіданих сторінок офіційного веб-сайту ДСІВ (www.sips.gov.ua) у 2016 році

Таблиця 5.1. Країни-відвідувачі, ТОП-10, %

Україна	Росія	США	Не визна- чено	Німеччина	Велика Британія	Білорусь	Польща	Нідерланди	Індія
92,2	1,7	1,3	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2

Таблиця 5.2. Зарубіжні країни-відвідувачі, ТОП-10, %

Росія	США	Не визна- чено	Німеччина	Велика Британія	Білорусь	Польща	Нідерланди	Індія	Китай
30,4	23,2	10,7	7,2	6,9	5,6	5,2	3,8	3,7	3,4

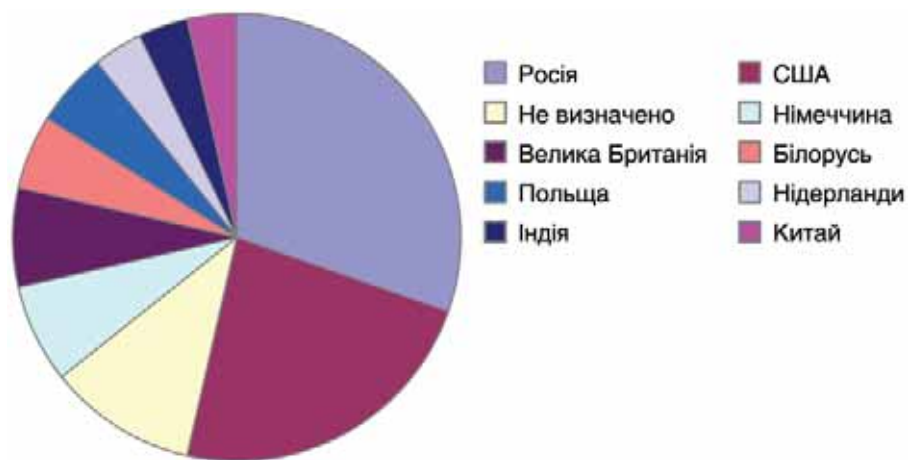

Рисунок 5.3. Розподіл зарубіжних країн-відвідувачів офіційного веб-сайту ДСІВ (www.sips.gov.ua) у 2016 році

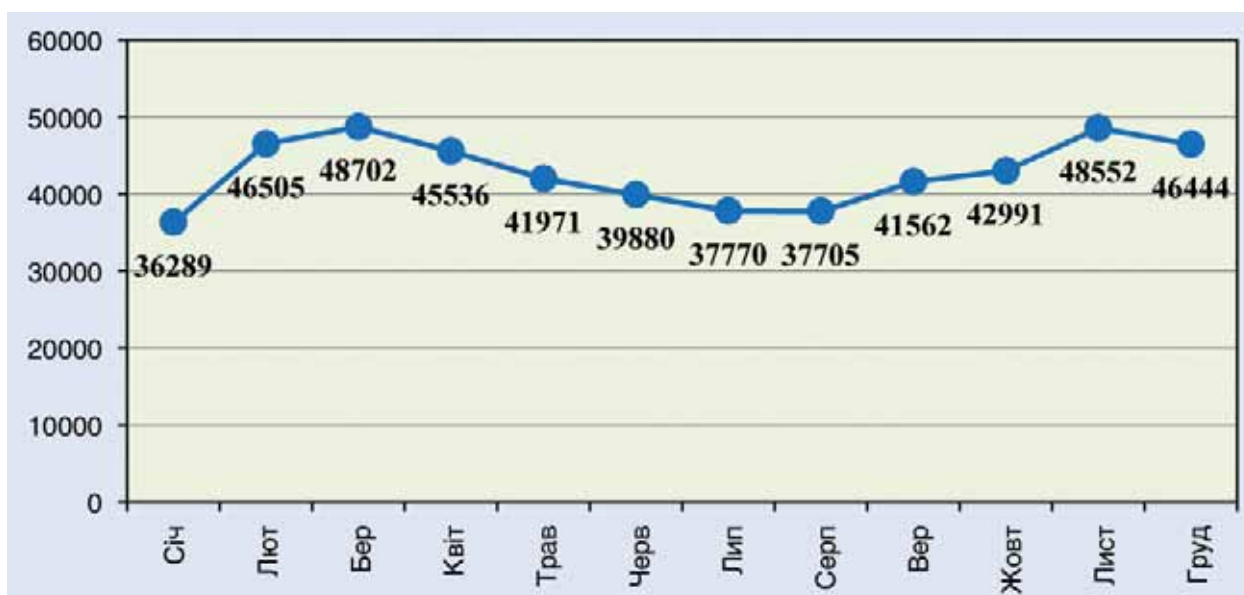

Рисунок 5.4. Кількість відвідувачів офіційного веб-сайту Укрпатенту (www.ukrpatent.org) у 2016 році

Рисунок 5.5. Кількість відвіданих сторінок офіційного веб-сайту Укрпатенту (www.ukrpatent.org) у 2016 році

Протягом 2016 року на електронні адреси ДСІВ надійшло 1 050 листів-запитів. Здебільшого питання стосувалися надання адміністративних послуг, авторського права та суміжних прав, охорони об'єктів промислової власності, а також питань, пов'язаних із законодавчими ініціативами у сфері інтелектуальної власності, імплементацією законодавства до норм ЄС, практикою застосування законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Веб-сайт Укрпатенту www.ukrpatent.org у звітному році теж зазнав змін та оновлень. На його сторінках було розміщено понад 400 інформаційних матеріалів, серед яких майже 250 новин. Опубліковано понад 500 фотоматеріалів із заходів державної системи правової охорони інтелектуальної власності. Традиційно актуалізувалися такі розділи: «Бази даних та інформаційно-довідкові системи», «Патентно-інформаційні фонди», «Користувачам патентної інформації» тощо. У 2016 році на веб-сайт Укрпатенту завітали понад 510 тис. відвідувачів

(рисунки 5.3 і 5.4), що на 32 тис. більше, ніж у попередньому році. Загальна кількість відвіданих сторінок веб-ресурсу перевищує 1 млн. 290 тис. Найпопулярнішим веб-сайт Укрпатенту став серед мешканців України, Росії та США. Дані про активність відвідування щодо окремих країн наведені в таблицях 5.3 і 5.4. Розподіл зарубіжних країн-відвідувачів представлений на рис. 5.6.

Для забезпечення актуальності та інформативності веб-ресурсів державної системи правової охорони інтелектуальної власності здійснювався моніторинг усіх розділів та рубрик, пов'язаних з патентно-інформаційною діяльністю. Протягом 2016 року:

- у рубриці «Стандарти BOIB» розділу «Стандарти у сфері інтелектуальної власності» розміщено неофіційний переклад українською мовою нового стандарту BOIB ST.68 «Рекомендації щодо електронної обробки звукових знаків» та актуалізовано неофіційні переклади низки стандартів BOIB: ST.3

Таблиця 5.3. Країни-відвідувачі, ТОП-10, %

Україна	Росія	Не визначено	США	Німеччина	Велика Британія	Білорусь	Індія	Польща	Нідерланди
93,2	1,9	0,8	0,7	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2

Таблиця 5.4. Зарубіжні країни-відвідувачі, ТОП-10, %

Росія	Не визначено	США	Німеччина	Велика Британія	Білорусь	Індія	Польща	Нідерланди	Китай
34,9	14,5	12,3	8,3	5,7	5,3	5,3	4,3	3,2	2,8

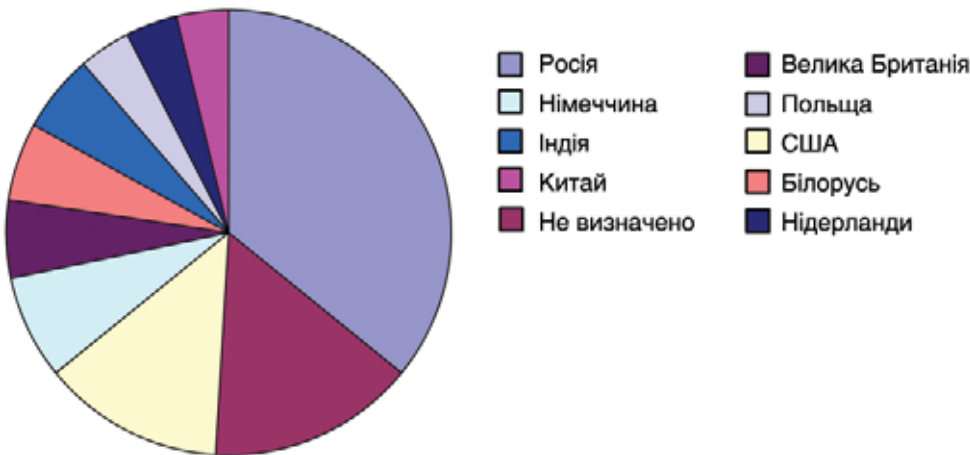

Рисунок 5.6. Розподіл зарубіжних країн-відвідувачів офіційного веб-сайту Укрпатенту (www.ukrpatent.org) у 2016 році

«Рекомендований стандарт стосовно двобуквених кодів для представлення держав, інших адміністративних одиниць та міжурядових організацій», ST.10/С «Представлення елементів бібліографічних даних», ST.14 «Рекомендації щодо наведення посилань в патентних документах» та ST.60 «Рекомендації щодо бібліографічних даних, які стосуються знаків», відповідно до їх чинних редакцій, опублікованих BOIB;

- актуалізовано інформацію у рубриках «Патентно-інформаційні фонди» та «Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності», а також у рубриках «Новини патентної інформації та документації» і «Безоплатні навчальні та довідкові матеріали ЄПВ» розділу «Користувачам патентної інформації»;

- щоквартально оновлювалися «Перелік адрес зарубіжних баз даних об'єктів промислової власності, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті» та «Перелік науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті», які розміщені у розділі «Гіперпосилання».

5.2. Інтерактивні бази даних та інформаційно-довідкові системи

У 2016 році постійно вдосконалювалися інтерактивні бази даних (БД) та інформаційно-довідкові системи (ІДС), що містять відомості про ОПВ. За результатами моніторингу здійснено заходи з удосконалення цих ресурсів. Зокрема, враховано новий формат подання класифікаційних індексів МПК-2016.01 при публікації національної патентної документації, доопрацьовано БД та ІДС стосовно ОПВ у частині представлення бібліографічних даних, мовного інтерфейсу, пошукових функцій та розширення доступних для користувачів відомостей.

5.3. Офіційні та інформаційні видання

Відповідно до Положення про офіційні видання державної системи правової охорони інтелектуальної власності ДСІВ у 2016 році регулярно (двічі на місяць) видавався офіційний бюлетень «Промислова власність».

Таблиця 5.5. Кількість опублікованих у 2016 році відомостей щодо об'єктів промислової власності

Вид публікації	Кількість публікацій
Заявки на винаходи, прийняті до розгляду	3 789
Патенти України на винаходи	2 813
Патенти України на корисні моделі	9 044
Патенти України на промислові зразки	2 469
Свідоцтва України на знаки для товарів і послуг	13 618
Знаки, визнані добре відомими в Україні	20
Заявки на реєстрацію кваліфікованих зазначень походження товарів та/або права на використання кваліфікованих зазначень походження товарів, прийняті до розгляду	2
Реєстрація кваліфікованих зазначень походження товарів	3 070
Реєстрація права на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів	2
Знаки, зареєстровані відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні	7 415
Топографії інтегральних мікросхем	—

Таблиця 5.6. Розповсюдження патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях у 2016 році

Патентно-інформаційний продукт	Безоплатна розсилка		Платна розсилка	Разом
	організації України	відомства або організації з інтелектуальної власності		
Річні комплекти				
CD-ROM «Офіційний Бюлетень «Промислова власність»»	40	13	3	56
CD-ROM «Винаходи в Україні»	27	5	2	34
CD-ROM «Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг»	5	–	13	18
CD-ROM «Промислові зразки, зареєстровані в Україні»	–	–	1	1
Ретроспективні акумулятивні диски				
DVD «Знаки для товарів і послуг, зареєстровані в Україні» (за 1993–2016 рр.)	–	–	1	1
DVD «Промислові зразки, зареєстровані в Україні» (за 1993–2016 рр.)	–	–	–	–

Для вдосконалення процедури публікації відомостей про об’єкти права інтелектуальної власності в офіційних виданнях державної системи правової охорони інтелектуальної власності у звітному році внесено зміни до Інструкції про порядок публікації відомостей у деяких офіційних виданнях державної системи правової охорони інтелектуальної власності.

У табл. 5.5 представлено дані про загальну кількість опублікованих у 2016 році відомостей щодо ОПВ. У звітному періоді продовжувалося безоплатне комплектування патентних фондів організацій України національною патентною документацією на електронних носіях – офіційним бюлетенем «Промислова власність» на CD-ROM та національним CD-ROM «Винаходи в Україні», які використовуються і для міжнародного обміну патентною документацією із зарубіжними відомствами. У рамках обміну продовжувалась розсилка української патентної документації на оптичних дисках усім відомствам-партнерам, крім тих, які зі свого боку ініціювали припинення взаємного обміну. У табл. 5.6 наведені дані про розповсюдження національних патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях у 2016 році.

5.4. Фонд патентної документації громадського користування

Протягом звітного періоду тривало комплектування Фонду патентної документації громадського користування (ФГК), який призначений для забезпечення доступу широкого кола громадськості до патентної інформації, необхідної для вивчення та аналізу в процесі створення, правової охорони та використання ОПВ. ФГК комплектувався національною та зарубіжною патентною документацією, передусім на оптичних дисках, та поповнився майже 500 оптичними дисками.

Станом на 30.12.2016 ФГК налічував майже 20,7 тис. примірників офіційних бюлетенів та понад 433 тис. примірників описів на папері, а колекція оптичних дисків становить понад 33 тис. одиниць.www.iii.ua

Інформація про склад ФГК та відомості про його щоквартальні поповнення публікувалися у відповідних рубриках на офіційному веб-сайті ДСІВ (www.sips.gov.ua), веб-сайті Укрпатенту (www.ukrpatent.org) та веб-сторінці відділення інновацій Укрпатенту (www.iii.ua).

6 Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців. Поширення знань у сфері інтелектуальної власності

6.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців

У 2016 році в рамках роботи з підвищення кваліфікації українських фахівців сфери інтелектуальної власності та з метою поширення знань з інтелектуальної власності ДСІВ спільно з Укрпатентом проведено семінари та круглі столи на теми: «Удосконалення організації проведення експертизи заявок на знаки для товарів і послуг», «Практика проведення судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності», «Практика розгляду заперечень Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України», «Практика визнання недійсними прав інтелектуальної власності в судовому порядку», «Особливості проведення експертизи заявок на позначення та промислові зразки», «Перспективи запровадження адміністративного порядку визнання недійсними прав інтелектуальної власності в Україні». Повний перелік заходів з питань інтелектуальної власності державної системи правової охорони інтелектуальної власності, які відбулися у 2016 році, наведено в додатку 2.

5 липня 2016 року офіційно завершив свою діяльність проект ЄС TWINNING «Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні». На фінальній стадії проекту в першому півріччі 2016 року за підтримки ДСІВ та Укрпатенту проведено низку тренінгів. Загалом же за час проекту навчальну підготовку з питань інтелектуальної власності пройшли 676 осіб, серед яких фахівці

ДСІВ та Укрпатенту, експерти, судді, митники, представники правоохоронних органів.

З метою професійного розвитку та вдосконалення, а також поширення знань з інтелектуальної власності у 2016 році фахівці ДСІВ та Укрпатенту брали участь у багатьох спеціалізованих заходах в Україні. Це, зокрема, науково-практична конференція «Роль і місце інформаційного права і права інтелектуальної власності в сучасних умовах»; семінар на тему «Охорона промислових зразків не авторським правом: експертиза заявок на патенти/корисні

моделі»; зустріч з питань аналізу судової практики від ВГО «Асоціація правників України», Комітету з питань телекомунікацій, інформаційних технологій та Інтернету, Комітету з інтелектуальної власності; круглий стіл на тему «Інтелектуальна власність у сфері ІТ»; Міжнародна конференція «Технології та інновації: від землі до готового продукту» у Львові; VII Львівський бібліотечний форум у межах 23-го Міжнародного книжкового «Форуму видавців у Львові»; III Форум з інтелектуальної власності IPF-2016, організо-

ваний газетою «Юридична практика»; експертний семінар на тему «Нормативно-правова база регулювання аудіовізуальних медіа послуг та електронних комунікацій. Європейський

думай

створюй

патентуй

досвід»; круглий стіл Міжнародної організації з торговельних марок (INTA) в Україні «Захист прав інтелектуальної власності та деякі питання боротьби з контрафактом в мережі Інтернет»; круглий стіл «Протидія патентному тролінгу в Україні в контексті захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності»; IX Міжнародний бізнес-форум «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні» та інші.

Міжнародні заходи сфери інтелектуальної власності, на яких фахівці ДСІВ та Укрпатенту представляли державну систему правової охорони інтелектуальної власності за кордоном у 2016 році, були такими: конференція з питань глобального ринку цифрового контенту; 26-та сесія Комітету експертів Ніццького союзу Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків; 32-га сесія Постійного комітету з авторського права та суміжних прав ВОІВ; 9-та сесія Робочої групи Договору про патентну кооперацію (РСТ); 29-та сесія Комітету з технічної співпраці РСТ (СТС); семінар з інтелектуальної власності та генетич-

НЕ РОЗЗЯВЛЯЙ РОТА

них ресурсів і 30-та сесія Міжурядового комітету ВОІВ з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань та фольклору; 36-та сесія Постійного комітету ВОІВ із законодавства у сфері торговельних марок, промислових зразків та географічних зазначень; 14-та сесія Робочої групи з правового розвитку Мадридської системи міжнародної реєстрації знаків; 18-та сесія Комітету з розвитку та інтелектуальної власності ВОІВ; 33-тя сесія Постійного комітету ВОІВ з авторського права та суміжних прав; семінар з інтелектуальної власності та генетичних ресурсів; 32-га сесія Міжурядового комітету ВОІВ з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань та фольклору; щорічне засідання користувачів пошукової сис-

теми EPOQUE Net; Конференція з питань інтелектуальної власності для країн економічного поясу Шовкового шляху та Морського шовкового шляху в м. Пекіні; Міжнародний тренінг з питань та актуальних проблем авторського права і суміжних прав для посадових осіб у м. Лондоні та інші.

Атестація представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених)

Станом на 1 січня 2017 року ДСІВ зареєстровано 514 представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), які надають послуги у сфері охорони прав інтелектуальної власності.

Протягом 2016 року до ДСІВ надійшло 25 заяв на атестацію від кандидатів у патентні повірені, одним з яких, що вже має статус патентного повіреного, було подано заяву на відкриття додаткової спеціалізації. За результатами розгляду наданих документів до складання кваліфікаційних екзаменів та атестації Атестаційною комісією було допущено 24 кандидати. Відповідно до Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.1994 № 545 (зі змінами), кваліфікаційні екзамени є складовою процедури атестації патентних повірених і обов'язкові для атестації кандидата як патентного повіреного за всіма або кількома заявленими ним спеціалізаціями майбутньої діяльності.

Кваліфікаційні екзамени кандидатів у патентні повірені були проведені у визначеному ДСІВ вищому навчальному закладі – Інституті інтелектуальної власності Національного універси-

тету «Одеська юридична академія» в м. Києві. Цей навчальний заклад має ліцензію на провадження освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою та підвищенням кваліфікації фахівців за спеціальністю «Інтелектуальна власність», та відповідну матеріально-технічну базу для проведення таких кваліфікаційних екзаменів. За результатами співбесіди з кандидатами у патентні повірені, проведеної Атестаційною комісією ДСІВ 16 грудня 2016 року, та з урахуванням результатів кваліфікаційних екзаменів 20 осіб були атестовані як представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) і внесені до Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

6.2. Стимулювання творчої діяльності

У рамках виконання завдань з підтримки інноваційної діяльності та популяризації сфери інтелектуальної власності в Україні у 2016 році ДСІВ провело низку спеціалізованих заходів.

За видатні досягнення в галузі інновацій, значний внесок у розвиток науки і технологій в Україні золотою медаллю «Видатний винахідник» ВОІВ нагороджено Юрія Кузнецова, українського винахідника та раціоналізатора, академіка Академії наук вищої освіти України, доктора технічних наук, професора кафедри конструювання верстатів та машин механіко-машинобудівного інституту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Юрій Кузнецов веде наукову та раціоналізаторсько-винахідницьку діяльність з 1968 року, за цей час зробив значний внесок у науково-технічний прогрес машинобудівного комплексу держави. Понад 70 винаходів упроваджені на 350 підприємствах України, Болгарії та країн колишнього СРСР. У творчому доробку професора Кузнецова – близько тисячі нау-

кових праць, зокрема 24 монографії та довідники, 8 підручників, 34 навчальні посібники, 400 авторських свідоцтв СРСР, Болгарії, патентів України (31 одноосібно).

Почесну нагороду – Медаль ВОІВ «За винахідництво» – також отримав заслужений винахідник України, доктор технічних наук, професор кафедри хімічного, полімерного та силікатного машинобудування НТУУ «КПІ»

Ігор Мікульонук, автор та співавтор понад 500 винаходів та корисних моделей.

1 листопада 2016 року в.о. Голови ДСІВ Антоніна Малиш офіційно вручила медаль від ВОІВ «За творчість» Івану Драчу. Видатний український поет, перекладач, кіносценарист, драматург, державний і громадський діяч, Герой України отримав нагороду під час урочистостей з нагоди свого 80-річного ювілею та презентації збірки поезії «Солом'яний вогонь».

Після тривалої перерви Укрпатентом під егідою ДСІВ відновлено проведення Всеукраїнського конкурсу «Винахід року». На по-

чатку 2016 року оголошено переможців конкурсу за результатами розгляду заявок, поданих у попередньому році. За підсумком двох турів кращим винаходом 2015 року визнано винахід за патентом № 97584В «Спосіб транспортування вакуумно-дугової катодної плазми із фільтруванням від макрочасток і пристрій для його здійснення», створений у Національному науковому центрі «Харківський фізико-технічний інститут»; друге місце присуджено винаходу за патентом № 108131 «Паливний відсік верхнього ступеня ракети-носія», патентовласник – Державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля»; на третьому місці – винахід за патентом № 110280 «Міцелярна композиція для доставки протиракового препарату», патентовласник – Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Окрім них, були визначені переможці в абсолютних номінаціях «Краща

корисна модель року», «Кращий винахід серед молоді», «Краща корисна модель року серед молоді», володарі першості за 17-ма областями та в 13-ти галузевих категоріях. За ефективне рішення в галузі медицини конкурсна комісія нагородила спеціальною відзнакою низку корисних моделей.

Усього у 2015 році на конкурс «Винахід року» подано 394 роботи – 161 винахід і 233 корисні моделі. При цьому 80 % від загального обсягу робіт (315) подано вищими навчальними закладами України.

Нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» відбулося під час урочистостей з нагоди Міжнародного дня інтелектуальної власності, організованих ДСІВ спільно з Укрпатентом 22 квітня 2016 року. Представникам кращих проектів були вручені призи, дипломи та почесні кубки. Також під час заходу, проведеного на базі Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України, відзначено кращих військових винахідників, які працюють на зміцнення обороноздатності держави, у тому числі в зоні бойових дій.

10 жовтня 2016 року розпочато прийом заявок на участь у наступному Всеукраїнському конкурсі «Винахід року – 2016», який також проводить Укрпатент під егідою ДСІВ. Прийом тривав до 12 грудня 2016 року, а переможців чергового конкурсу заплановано визначити до 10 квітня 2017 року.

У листопаді 2016 року за участі представників ДСІВ відбулося засідання конкурсної комісії Всеармійського конкурсу «Кращий винахід року – 2016». Цьогоріч у конкурсі взяли участь 18 військових частин і установ Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, 13 підприємств оборонно-промислового комплексу України та наукових установ, які виробляють продукцію військового призначення та здійснюють заходи, спрямовані на зміцнення обороноздатності країни. Усього для участі в конкурсі подано 216 патентів України на винаходи і корисні моделі. Члени Конкурсної комісії розглянули надані матеріали, підвели

підсумки конкурсу і Протоколом № 1 від 10 листопада 2016 року ухвалили кращі винаходи за 15 номінаціями, визначеними у Положенні про Конкурс, затвердженому заступником Міністра оборони України.

9–11 лютого 2016 року в м. Києві за підтримки ДСІВ, Укрпатенту та Національної академії наук України на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України (НЕНЦ) проведено фінальний етап щорічного Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських проектів еколого-натуралістичного напрямку. Також 17–19 травня 2016 року на базі НЕНЦ проведено фінальний етап Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських проектів еколого-натуралістичного напрямку серед учнів позашкільних, загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів віком від 12 до 15 років включно. Юним переможцям конкурсів були вручені почесні кубки від державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, а п'ять кращих проектів, відібраних

журі, представлені на подальших публічних заходах сфери інновацій у 2016 році.

У рамках розвитку міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності у жовтні звітного року в м. Києві

за підтримки ДСІВ та Укрпатенту проведено дводенний регіональний семінар BOIV для малих і середніх підприємств з питань формування поваги до інтелектуальної власності. Під час семінару нагороду BOIV «Кращому підприємству у сфері інтелектуальної власності» вручено підприємству малого бізнесу ТОВ «Евергріненерджі» за досягнення в інноваційній діяльності у сфері традиційної та альтернативної енергетики.

У рамках заходів, присвячених Всеукраїнському тижню права, фахівці ДСІВ та Укрпатенту долучилися до роботи Другої науко-

во-пізнавальної конференції ПАТ «Фармак» «Інтелектуальна власність і фармацевтична промисловість» та круглого столу, присвяченого актуальним питанням правової охорони інтелектуальної власності на Державному підприємстві «Антонов». Також відповідно до програми заходів Всеукраїнського тижня права в Укрпатенті проведено День відкритих дверей для майбутніх фахівців правничої галузі, під час якого студенти ознайомилися з практичними аспектами роботи експертизи, відвідавши експертні підрозділи підприємства.

25–30 липня 2016 року в м. Києві проведено щорічну Літню школу з інтелектуальної власності (базовий курс за програмою BOIB). Фахівці ДСІВ та Укрпатенту традиційно взяли на себе роль лекторів. Захід відбувся на базі Інституту післядипломної освіти Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Учасники Літньої школи отримали нові знання (у тому числі у форматі практичного кейсу), заслухавши презентації юристів-практиків сфери інтелектуальної власності, судових експертів, патен-

тних повірених і науковців. Організаторами Літньої школи у цьому році виступили ДСІВ, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, Мінекономрозвитку, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка.

З метою популяризації знань про основні етапи розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на базі Укрпатенту проведено ряд екскурсій Музеєм правової охорони інтелектуальної власності для учнів та студентів навчальних закладів України.

Під час заходів, спрямованих на підтримку інноваційної діяльності та підвищення обізнаності широкої аудиторії з діяльністю державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, організованих у 2016 році ДСІВ та за її участі, представники фахової аудиторії, бізнес-кіл, учнівської та студентської молоді неодноразово відзначали актуальність та своєчасність їх проведення та наголошували на необхідності подальшого розвитку діяльності з поширення знань з питань інтелектуальної власності в Україні.

*Дай
добрий
©та®т
своїм
ідеям!*

7. Додатки

1. Статистика

1.1. Заявки на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	Національна процедура					Процедура PCT				
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
	Усього	2834	3132	2675	2506	2422	2110	2286	2139	1989	1673
UA	Україна	2483	2855	2455	2271	2231	1	3	2	1	2
AT	Австрія	4	2	4	1	—	44	48	53	41	25
AU	Австралія	2	2	1	3	1	16	11	16	12	9
BE	Бельгія	7	—	2	2	9	54	42	44	39	39
BY	Білорусь	16	3	8	—	2	1	—	—	1	1
CA	Канада	5	4	1	2	—	12	23	20	13	18
CH	Швейцарія	26	7	8	8	9	220	247	260	230	241
CN	Китай	2	4	14	1	—	22	42	27	23	30
CY	Кіпр	3	7	2	3	—	3	4	2	—	3
CZ	Чехія	2	1	2	4	2	5	10	9	15	12
DE	Німеччина	51	59	27	42	20	359	359	309	262	209
DK	Данія	3	5	2	5	2	38	41	44	41	26
ES	Іспанія	1	1	1	1		36	33	38	24	24
FI	Фінляндія	1	2	1	1	2	30	15	21	20	13
FR	Франція	14	25	21	6	8	126	145	114	105	91
GB	Велика Британія	4	6	3	14	10	90	90	92	89	73
HU	Угорщина	1	3	—	—	—	15	12	6	7	8
IE	Ірландія	1	—	—	2	—	9	12	12	24	9
IL	Ізраїль	3	1	1	1	—	12	12	22	30	23
IN	Індія	—	1	—	2	2	22	23	13	16	22
IT	Італія	2	7	4	1	2	67	78	56	68	45
JP	Японія	33	10	5	6	4	86	90	100	66	64
KR	Корея, Республіка	1	2	2	1	1	11	23	14	19	25
LU	Люксембург	2	1	—	2	1	13	21	20	24	57
NL	Нідерланди	3	3	3	4	3	63	55	64	45	53
NO	Норвегія	—	—	—	—	—	9	12	7	13	10
PL	Польща	7	5	11	10	8	9	19	26	24	12
RU	Російська Федерація	31	26	24	28	23	68	103	31	31	31
SE	Швеція	4	1	4	2	—	27	30	48	38	25
SK	Словаччина	—	—	—	—	—	5	1	2	2	—
US	США	106	75	54	76	64	562	596	620	603	415
VG	Віргінські острови (Брит.)	6	1	1	—	—	5	6	1	1	—
ZA	Південна Африка	—	—	—	—	1	7	17	3	—	2
	Інші	10	13	14	7	17	63	63	43	62	56

1.2. Заявки на винаходи (розподіл за регіонами України)

Регіон	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	2483	2855	2455	2271	2231
Автономна Республіка Крим	29	32	5	7	4
Вінницька	42	62	55	50	56
Волинська	12	8	15	14	10
Дніпропетровська	273	296	274	226	223
Донецька	219	156	98	49	60
Житомирська	38	25	29	21	26
Закарпатська	58	43	55	54	36
Запорізька	75	102	87	101	101
Івано-Франківська	36	44	51	49	48
Київська	76	73	76	115	70
Кіровоградська	13	19	6	13	23
Луганська	63	59	35	19	18
Львівська	96	104	118	94	102
Миколаївська	41	46	69	34	43
Одеська	83	171	142	164	158
Полтавська	28	30	23	27	27
Рівненська	11	9	14	11	6
Сумська	29	55	40	35	14
Тернопільська	21	17	49	21	14
Харківська	346	375	339	339	359
Херсонська	23	28	30	16	20
Хмельницька	20	17	12	13	14
Черкаська	16	31	18	14	36
Чернівецька	12	11	11	12	10
Чернігівська	13	14	14	9	24
м. Київ	751	971	776	752	722
м. Севастополь	48	45	4	5	0
Некласифіковані	11	12	10	7	7

1.3. Заявки на винаходи (розподіл за основними технічними напрямками)

Технічний напрям	Національні заявники					Іноземні заявники				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	2484	2858	2457	2272	2233	2460	2560	2357	2223	1862
Електротехніка	276	244	211	201	182	151	167	176	131	96
Електрообладнання, електричні прилади, електроенергія	147	128	123	98	98	62	59	48	37	49
Аудіо-відео техніка	11	12	7	11	6	14	30	62	38	4
Телекомунікації	24	19	18	18	14	6	6	6	1	2
Цифровий зв'язок	8	6	5	5	3	39	32	25	23	11
Основні способи зв'язку	19	26	8	9	15	2	7	11	–	2
Обчислювальна техніка	40	42	30	42	32	18	20	16	25	17
Інформаційні технології для управлінських цілей	7	3	3	1	4	8	11	7	6	9
Напівпровідники	20	8	17	17	10	2	2	1	1	2
Прилади	448	530	461	481	353	96	120	106	91	70
Оптика	18	16	10	14	12	3	7	5	1	5
Вимірювання	217	214	180	166	109	27	38	41	26	21
Аналіз біологічних матеріалів	22	25	32	52	30	7	11	9	9	5
Контроль	34	41	38	37	27	11	9	8	9	5
Медична техніка	157	234	201	212	175	48	55	43	46	34
Хімія	783	874	779	664	495	1577	1619	1480	1440	1161
Органічна тонка хімія	68	59	30	39	45	384	386	394	361	320
Біотехнологія	21	22	37	26	18	195	196	203	192	159
Лікарські препарати	87	108	114	96	91	351	356	322	340	273
Макромолекулярна хімія	11	21	20	20	7	26	37	28	30	20
Харчова хімія	124	180	170	134	80	103	128	96	61	49
Хімічна сировина	65	75	71	56	54	239	234	177	234	145
Матеріали, металургія	182	162	125	104	74	110	114	115	101	105
Способи обробки поверхні, покривання	35	65	46	41	25	32	48	39	31	28

Закінчення таблиці 1.3

Технічний напрям	Національні заявники					Іноземні заявники				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Мікроструктурні та нанотехнології	–	5	3	3	1	–	1	1	–	–
Хімічні технології	110	116	111	84	54	94	78	70	61	40
Екотехнології	80	61	52	61	46	43	41	35	29	22
Машинобудування	668	884	637	629	504	445	450	359	362	278
Маніпулювання, транспортування тощо	51	55	36	39	44	119	88	83	100	46
Металорізальні верстати	100	80	74	60	76	44	43	31	29	21
Двигуни, насоси, турбіни	124	162	104	125	93	55	42	38	38	40
Ткацькі верстати та папероробні машини	20	21	14	22	10	29	19	17	18	15
Інші спеціальні машини	173	263	187	152	116	93	119	97	107	69
Термічне виробництво та прилади	52	82	66	87	66	40	41	30	29	33
Механічні деталі	50	73	69	60	39	37	40	25	15	20
Транспорт	98	148	87	84	60	28	58	38	26	34
Інші галузі	215	189	174	161	136	181	199	232	195	204
Меблі, ігри	21	25	26	26	16	21	40	21	20	23
Інші споживчі товари	25	19	25	23	21	81	77	115	104	131
Будівництво	169	145	123	112	99	79	82	96	71	50
Інші та неklasифіковані	94	137	195	136	563	10	5	4	4	53

1.4 Заявки на винаходи (розподіл за класами МПК)

Клас МПК	Назва класу	Кількість заявок	Національні заявники	Іноземні заявники
A61	Медицина або ветеринарія; гігієна	585 (14,3%)	273 (12,2%)	312 (16,8%)
C07	Органічна хімія	432 (10,5%)	41 (1,9%)	391 (21%)
A01	Сільське господарство; лісівництво; тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибництво	247 (6,0%)	84 (3,8%)	163 (8,8%)
G01	Вимірювання; випробовування	176 (4,3%)	149 (6,7%)	27 (1,5%)
A24	Тютюн; сигари; сигарети; цигарки; приладдя для курців	120 (2,93%)	1 (0,04%)	119 (6,39%)
C12	Біохімія; пиво; алкогольні напої; вино; оцет; мікробіологія; ензимологія; мутації або генетична інженерія	110 (2,69%)	23 (1,03%)	87 (4,67%)
H01	Основні електричні елементи	89 (2,17%)	48 (2,15%)	41 (2,2%)
A23	Їжа або харчові продукти; їх оброблення, не охоплені іншими класами	83 (2,03%)	59 (2,64%)	24 (1,29%)
B65	Транспортування; пакування; зберігання; оброблення тонких або ниткоподібних матеріалів	78 (1,90%)	42 (1,88%)	36 (1,93%)
B01	Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі	67 (1,64%)	27 (1,21%)	40 (2,15%)
H02	Генерування, перетворювання або розподілення електричної енергії	66 (1,61%)	57 (2,55%)	9 (0,48%)
F16	Вузли та деталі машин; загальні способи та пристрої, що забезпечують та підтримують нормальну експлуатацію машин або установок; теплоізоляція взагалі	59 (1,44%)	40 (1,79%)	19 (1,02%)
C10	Нафтова, газова та коксова галузі промисловості; технічні гази, що містять монооксид вуглецю; паливо; мастильні матеріали; торф	58 (1,42%)	35 (1,57%)	23 (1,24%)
C21	Металургія заліза	56 (1,37%)	17 (0,76%)	39 (2,09%)
G06	Обчислювання; розрахунок; рахування	52 (1,27%)	35 (1,57%)	17 (0,91%)
B23	Металорізальні верстати; оброблення металів, не охоплені іншими класами	49 (1,20%)	47 (2,10%)	2 (0,11%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнича справа	45 (1,10%)	33 (1,48%)	12 (0,64%)
E04	Наземне будівництво	42 (1,03%)	24 (1,07%)	18 (0,97%)
F24	Опалювання; печі та плити; вентиляція	42 (1,03%)	31 (1,39%)	11 (0,59%)
C01	Неорганічна хімія	39 (0,95%)	19 (0,85%)	20 (1,07%)
F02	Двигуни внутрішнього згоряння; силові установки з двигунами, що працюють на гарячих газах або продуктах згоряння	33 (0,81%)	25 (1,12%)	8 (0,43%)
F03	Гідравлічні машини або двигуни; вітрові, пружинні, гирьові двигуни; вироблення механічної енергії або створення реактивної тяги, не охоплені іншими клас.	33 (0,81%)	32 (1,43%)	1 (0,05%)
C08	Органічні високомолекулярні сполуки; їх одержування або хімічне оброблення; композиції на основі цих сполук	32 (0,78%)	11 (0,49%)	21 (1,13%)
C22	Металургія; сплави чорних або кольорових металів; оброблення сплавів або кольорових металів	32 (0,78%)	14 (0,63%)	18 (0,97%)

1.5. Патенти на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	2012	2013	2014	2015	2016
	Усього	3405	3635	3319	3014	2813
UA	Україна	1559	1743	1702	1516	1277
AT	Австрія	30	42	45	49	38
AU	Австралія	8	9	10	8	18
BE	Бельгія	51	49	32	51	37
BG	Болгарія	1	—	2	1	4
BY	Білорусь	2	14	1	2	4
CA	Канада	16	18	14	13	12
CH	Швейцарія	182	171	139	156	162
CN	Китай	15	30	24	21	27
CZ	Чехія	11	12	5	4	12
DE	Німеччина	332	306	306	239	239
DK	Данія	51	38	29	23	28
ES	Іспанія	18	21	27	24	26
FI	Фінляндія	26	41	22	20	14
FR	Франція	124	120	127	94	114
GB	Велика Британія	59	80	76	43	58
HR	Хорватія	1	—	1	1	—
HU	Угорщина	17	12	16	10	6
IE	Ірландія	7	7	3	10	8
IL	Ізраїль	10	10	6	5	9
IN	Індія	14	14	14	10	15
IT	Італія	51	63	56	41	58
JP	Японія	99	95	62	81	67
KR	Корея, Республіка	20	16	17	13	12
LI	Ліхтенштейн	1	2	1	1	2
LU	Люксембург	16	27	20	16	18
NL	Нідерланди	62	52	31	48	33
NO	Норвегія	3	5	4	11	4
PL	Польща	13	7	13	14	20
RU	Російська Федерація	54	102	65	50	56
SE	Швеція	35	32	20	26	26
SI	Словенія	6	4	4	1	1
SK	Словаччина	2	2	1	1	2
US	США	459	442	348	368	354
ZA	Південна Африка	14	6	9	6	6
	Інші	36	43	67	37	46

1.6. Патенти на винаходи (розподіл за основними технічними напрямками)

Технічний напрям	Національні власники					Іноземні власники				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	1559	1743	1702	1516	1277	1846	1892	1617	1498	1536
Електротехніка	155	180	195	108	115	214	203	108	84	119
Електрообладнання, електричні прилади, електроенергія	75	99	83	43	67	35	26	35	25	46
Аудіо-відео техніка	9	5	6	3	4	7	14	20	16	26
Телекомунікації	18	15	26	9	12	26	10	4	3	4
Цифровий зв'язок	2	1	7	3	4	129	123	29	21	14
Основні способи зв'язку	16	19	28	8	4	3	5	2	7	6
Обчислювальна техніка	23	24	33	34	19	12	18	16	10	15
Інформаційні технології для управлінських цілей	–	2	–	–	–	2	5	2	2	7
Напівпровідники	12	15	12	8	5	–	2	–	–	1
Прилади	287	328	357	307	285	98	99	60	51	65
Оптика	8	9	9	5	10	4	9	4	3	3
Вимірювання	139	174	191	118	111	17	29	27	11	25
Аналіз біологічних матеріалів	15	15	18	19	28	4	5	2	5	3
Контроль	17	26	22	14	24	12	7	8	7	3
Медична техніка	108	104	117	151	112	61	49	19	25	31
Хімія	512	587	592	600	505	1020	1111	1024	987	977
Органічна тонка хімія	43	36	60	51	35	315	279	274	289	253
Біотехнологія	16	17	19	26	23	109	128	92	78	71
Лікарські препарати	68	64	85	78	92	207	227	189	190	212
Макромолекулярна хімія	12	9	13	13	9	12	23	26	11	23
Харчова хімія	51	72	111	127	91	44	49	63	64	70
Хімічна сировина	48	62	49	47	42	128	168	164	158	133
Матеріали, металургія	134	130	106	108	75	103	106	96	85	104
Способи обробки поверхні, покриття	28	36	38	52	37	18	27	27	26	38

Технічний напрям	Національні власники					Іноземні власники				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Мікроструктурні та нанотехнології	1	1	3	2	1	–	–	–	–	1
Хімічні технології	71	86	73	69	62	52	75	62	54	51
Екотехнології	40	74	35	27	38	32	29	31	32	21
Машинобудування	457	518	452	402	320	345	334	298	250	246
Маніпулювання, транспортування тощо	37	46	32	25	23	69	76	67	58	39
Металорізальні верстати	69	90	58	49	31	54	34	34	24	24
Двигуни, насоси, турбіни	71	66	70	49	55	36	33	30	21	28
Ткацькі верстати та папероробні машини	11	13	15	7	8	21	11	12	15	15
Інші спеціальні машини	120	138	147	132	90	76	62	72	66	65
Термічне виробництво та прилади	47	53	43	43	39	34	41	33	25	21
Механічні деталі	48	49	35	36	33	31	35	31	18	23
Транспорт	54	63	52	61	41	24	42	19	23	31
Інші галузі	148	130	106	99	52	169	145	127	126	129
Меблі, ігри	18	8	8	6	3	21	13	16	20	8
Інші споживчі товари	12	15	7	12	4	60	59	47	49	81
Будівництво	118	107	91	81	45	88	73	64	57	40
Інші та неklasифіковані	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

1.7. Заявки та патенти на корисні моделі (розподіл за основними технічними напрямками)

Технічний напрям	Заявки					Патенти				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	10229	10175	9384	8620	9557	9951	10137	9196	8153	9044
Електротехніка	852	854	765	635	507	906	826	772	653	569
Електрообладнання, електричні прилади, електроенергія	272	305	266	202	178	293	295	282	219	212
Аудіо-відео техніка	91	123	66	53	34	79	94	85	64	41
Телекомунікації	57	55	56	48	44	60	48	55	46	58
Цифровий зв'язок	33	24	13	18	16	22	27	17	13	20
Основні способи зв'язку	102	81	115	136	98	148	60	101	135	82
Обчислювальна техніка	182	173	145	109	76	195	190	142	109	90
Інформаційні технології для управлінських цілей	34	36	35	18	16	37	38	30	16	17
Напівпровідники	81	57	69	51	45	72	74	60	51	49
Прилади	3043	2711	2853	2368	2769	2890	3013	2619	2497	3185
Оптика	39	36	50	25	40	48	38	53	38	40
Вимірювання	840	760	592	558	442	778	840	624	577	553
Аналіз біологічних матеріалів	245	261	419	448	1211	285	276	324	343	1301
Контроль	219	163	165	162	152	181	206	173	140	171
Медична техніка	1700	1491	1627	1175	924	1598	1653	1446	1399	1120
Хімія	2653	2775	2467	2403	1787	2629	2828	2628	2214	2351
Органічна тонка хімія	153	165	131	89	67	125	177	154	94	108
Біотехнологія	97	91	82	89	51	96	90	98	82	68
Лікарські препарати	553	623	566	475	411	582	619	545	474	494
Макромолекулярна хімія	37	63	34	45	31	56	43	61	35	34
Харчова хімія	522	611	534	538	385	505	587	559	483	535
Хімічна сировина	231	192	159	273	187	201	222	172	204	250
Матеріали, металургія	428	372	342	281	182	404	458	379	272	252
Способи обробки поверхні, покривання	88	103	76	73	92	119	96	96	67	90

Технічний напрям	Заявки					Патенти				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Мікроструктурні та нанотехнології	5	8	11	15	4	8	8	8	17	4
Хімічні технології	342	373	368	361	255	352	343	388	319	364
Екотехнології	197	174	164	164	122	181	185	168	167	152
Машинобудування	2610	2555	2266	2302	1850	2711	2631	2410	2198	2262
Маніпулювання, транспортування тощо	234	260	195	217	187	270	268	207	186	231
Металорізальні верстати	427	345	362	396	299	451	364	374	334	382
Двигуни, насоси, турбіни	240	212	176	191	122	270	232	189	190	172
Ткацькі верстати та папероробні машини	105	103	122	102	75	104	105	106	111	94
Інші спеціальні машини	789	750	641	691	555	830	822	710	630	704
Термічне виробництво та прилади	230	287	207	200	194	212	261	230	211	215
Механічні деталі	241	242	221	211	170	246	252	227	237	174
Транспорт	344	356	342	294	248	328	327	367	299	290
Інші галузі	804	837	675	618	562	815	839	766	591	677
Меблі, ігри	118	156	125	84	70	107	143	144	90	88
Інші споживчі товари	124	115	101	109	120	118	122	103	105	130
Будівництво	562	566	449	425	372	590	574	519	396	459
Інші та неklasифіковані	267	443	358	294	2082	–	–	–	–	–

1.8. Заявки на корисні моделі (розподіл за класами МПК)

Клас МПК	Назва класу	Кількість заявок	Кількість патентів
G01	Вимірювання; випробовування	1658 (17,35%)	1866(20,63%)
A61	Медицина або ветеринарія; гігієна	1355 (14,18%)	1630(18,02%)
A01	Сільське господарство; лісівництво; тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибництво	363 (3,80%)	509(5,63%)
A23	Їжа або харчові продукти; їх оброблення, не охоплене іншими класами	293 (3,07%)	401(4,43%)
F16	Вузли та деталі машин; загальні способи та пристрої, що забезпечують та підтримують нормальну експлуатацію машин або установок; теплоізоляція взагалі	160 (1,67%)	160(1,77%)
B01	Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі	150 (1,57%)	191(2,11%)
B65	Транспортування; пакування; зберігання; оброблення тонких або ниткоподібних матеріалів	148 (1,55%)	185(2,05%)
B23	Металорізальні верстати; оброблення металів, не охоплене іншими класами	145 (1,52%)	159(1,76%)
E04	Наземне будівництво	131 (1,37%)	133(1,47%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнича справа	107 (1,12%)	141(1,56%)
H01	Основні електричні елементи	104 (1,09%)	125(1,38%)
F24	Опалювання; печі та плити; вентиляція	101 (1,06%)	106(1,17%)
G09	Навчання; криптографія; відображення; реклама; печатки	99 (1,04%)	90(1,00%)
H03	Електронні схеми загального призначення	99 (1,04%)	82(0,91%)
C12	Біохімія; пиво; алкогольні напої; вино; оцет; мікробіологія; ензимологія; мутації або генетична інженерія	90 (0,94%)	110(1,22%)
G06	Обчислювання; розрахунок; рахування	89 (0,93%)	101(1,12%)
H02	Генерування, перетворювання або розподілення електричної енергії	89 (0,93%)	114(1,26%)
B60	Транспортні засоби взагалі	78 (0,82%)	99(1,09%)
B21	Механічне оброблення металів без істотного зняття матеріалу; пробивання отворів	74 (0,77%)	108(1,19%)
C10	Нафтова, газова та коксова галузі промисловості; технічні гази, що містять монооксид вуглецю; паливо; мастильні матеріали; торф	72 (0,75%)	91(1,01%)
A21	Випікання; технологічне устаткування для приготування чи оброблення тіста; тісто для випікання	71 (0,74%)	87(0,96%)
C02	Оброблення води, промислових та побутових стічних вод або відстою стічних вод	65 (0,68%)	81(0,90%)
B61	Залізниці	63 (0,66%)	90(1,00%)
H04	Техніка електричного зв'язку	62 (0,65%)	76(0,84%)
B64	Повітроплавання; авіація; космонавтика	61 (0,64%)	67(0,74%)

1.9. Заявки на корисні моделі від національних заявників (розподіл за регіонами)

Регіон	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	10030	9977	9244	8491	9470
Автономна Республіка Крим	229	217	38	6	6
Вінницька	472	537	817	572	1285
Волинська	53	66	58	67	81
Дніпропетровська	694	701	695	659	596
Донецька	684	705	370	250	242
Житомирська	32	21	16	37	49
Закарпатська	79	55	75	89	63
Запорізька	290	308	282	312	317
Івано-Франківська	144	117	131	134	125
Київська	162	180	163	185	162
Кіровоградська	86	72	39	56	68
Луганська	596	712	310	163	141
Львівська	387	377	401	379	392
Миколаївська	136	133	167	112	97
Одеська	407	345	379	353	345
Полтавська	277	279	248	254	277
Рівненська	146	139	123	130	161
Сумська	119	120	125	105	124
Тернопільська	312	209	232	215	333
Харківська	1171	1053	1128	1165	1217
Херсонська	117	136	81	100	112
Хмельницька	94	115	105	77	121
Черкаська	86	124	100	93	123
Чернівецька	212	168	197	141	224
Чернігівська	30	41	39	25	41
м. Київ	2828	2895	2813	2705	2666
м. Севастополь	40	46	12	3	3
Некласифіковані	147	106	100	104	99

1.10. Заявки і патенти на промислові зразки (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Патенти				
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
	Усього	1851	3778	2664	2080	2302	1541	2010	2464	2521	2469
UA	Україна	1517	3186	2045	1811	2016	1225	1682	1780	1957	2134
AT	Австрія	1	1	1	—	1	—	1	1	1	—
BG	Болгарія	9	—	1	—	1	1	1	—	—	1
BR	Бразилія	—	—	5	—	—	—	—	—	—	5
BY	Білорусь	26	31	4	5	5	11	17	23	9	2
BZ	Беліз	—	11	8	—	—	1	—	137	179	—
CA	Канада	—	1	8	—	1	—	—	—	7	—
CH	Швейцарія	6	4	4	3	6	11	4	2	3	5
CN	Китай	9	13	7	10	4	4	6	9	10	11
CY	Кіпр	34	94	72	34	10	25	33	69	81	19
CZ	Чехія	8	—	3	1	—	1	5	—	2	1
DE	Німеччина	23	9	26	4	5	25	5	9	27	6
ES	Іспанія	—	9	2	—	—	—	—	8	3	—
FI	Фінляндія	10	4	—	7	15	4	6	4	—	8
FR	Франція	5	12	3	5	13	2	3	11	4	12
GB	Велика Британія	12	15	12	7	4	7	12	4	10	7
IL	Ізраїль	—	2	6	2	—	—	—	1	5	3
IN	Індія	9	4	6	4	—	—	9	3	4	6
IT	Італія	9	2	2	7	4	6	6	2	2	5
JP	Японія	18	22	19	23	9	26	10	16	16	33
KR	Корея, Республіка	9	66	4	—	2	6	2	65	4	2
LI	Ліхтенштейн	—	1	1	—	—	4	1	—	1	—
MD	Молдова, Республіка	—	2	—	1	3	—	—	1	—	1
NL	Нідерланди	3	1	19	6	2	3	2	—	19	7
PA	Панама	—	28	154	—	—	—	25	171	—	—
PL	Польща	21	6	7	12	8	16	17	3	5	7
RU	Російська Федерація	75	192	176	67	105	127	123	105	121	83
SE	Швеція	3	—	2	2	65	4	2	—	2	14
SG	Сінгапур	—	5	4	—	8	—	—	4	1	2
TR	Туреччина	1	12	2	3	1	—	4	8	4	3
US	США	25	30	47	45	9	21	21	18	30	64
	Інші	18	15	14	21	5	11	13	10	14	28

1.11. Реєстрації промислових зразків у 2016 році (розподіл за класами МКПЗ)

Рейтинг	№ класу	Назва класу	Кількість реєстрацій	
			Одиниць	%
		Усього	2469	100
1	19	Канцелярське знаряддя та приладдя, мистецькі та навчальні знадоби	419	17,0
2	9	Опакування та вмістини для перевозіння чи переносіння товарів	372	15,1
3	32	Графічні символи і логотипи, фактурні візерунки, оздоблення	265	10,7
4	12	Транспортні або підймальні засоби	159	6,4
5	11	Прикраси	142	5,8
6	8	Робочі інструменти та залізні вироби	139	5,6
7	25	Будівельні блоки та елементи споруд	114	4,6
8	2	Предмети одягу та галантерейні вироби	99	4,0
9	6	Меблювання	99	4,0
10	23	Устаткування для розподіляння рідин та газів, санітарне, опалювальне, вентиляційне та повітрокондиціювальне устаткування, тверде паливо	86	3,5
11	1	Харчі	67	2,7
12	5	Текстильні мірні вироби, штучні та натуральні листові матеріали	65	2,6
13	15	Машини, що не належать до інших класів	59	2,4
14	26	Світильні прилади	51	2,1
15	20	Торговельне та рекламне устаткування, вивіски	43	1,7
16	13	Устаткування для вироблення, розподіляння або перетворювання електроенергії	40	1,6
17	10	Годинники та інші вимірювальні, перевіряльні та сигнальні прилади	33	1,3
18	14	Устаткування для записування, зв'язку чи передавання інформації	32	1,3
19	21	Ігри, іграшки, намети та спортивні товари	31	1,3
20	7	Побутові речі, що не належать до інших класів	30	1,2
21	24	Лікарське та лабораторне устаткування	22	0,9
22	27	Тютюнові вироби та курильне приладдя	22	0,9
23	28	Фармацевтичні та косметичні вироби, туалетні речі та приладдя	21	0,9
24	22	Зброя, піротехнічні вироби, вироби для полювання, рибалення та нищення шкідників	16	0,6
25	3	Дорожні речі, футляри, парасольки та особисте приладдя, що не належать до інших класів	10	0,4
26	30	Предмети для доглядання та утримування тварин	10	0,4
27	4	Щіткові вироби	7	0,3
28	29	Пристрої та устаткування протипожежні, для техніки безпеки та для рятування	6	0,2
29	31	Машини та пристрої для готування їжі чи напоїв, що не належать до інших класів	5	0,2
30	16	Фотоапарати та кінокамери	3	0,1
	18	Друкарські та рахувальні машини	2	0,08

1.12. Міжнародні реєстрації промислових зразків за Гаазькою угодою

Код	Країна	2012	2013	2014	2015	2016
	Усього	498	677	594	622	623
AT	Австрія	10	4	13	3	10
BE	Бельгія	10	15	7	11	8
BG	Болгарія	5	11	4	9	9
CH	Швейцарія	160	212	248	246	187
CY	Кіпр	—	2	—	—	6
CZ	Чеська Республіка	4	11	5	4	12
DE	Німеччина	87	140	84	90	55
DK	Данія	5	1	1	1	5
EE	Естонія	—	—	1	—	5
ES	Іспанія	5	7	7	9	4
FI	Фінляндія	8	9	8	2	5
FR	Франція	58	61	62	89	145
GB	Велика Британія	5	8	7	3	8
GR	Греція	4	1	—	—	2
HR	Хорватія	5	9	7	3	10
HU	Угорщина	3	3	3	1	—
IT	Італія	13	26	26	41	37
LU	Люксембург	5	4	5	2	2
LV	Латвія	1	1	2	—	2
NL	Нідерланди	42	52	29	37	19
NO	Норвегія	4	5	2	4	1
PL	Польща	10	12	16	7	6
RO	Румунія	1	1	1	4	3
RS	Сербія	5	—	2	1	—
SE	Швеція	2	10	1	2	5
SI	Словенія	4	7	1	7	2
TR	Туреччина	15	30	18	16	20
UA	Україна	1	4	3	2	4
US	Сполучені Штати Америки	9	4	4	10	20
	Інші	17	27	27	18	31

1.13. Заявки та реєстрації за національною процедурою на знаки для товарів та послуг (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
	Усього	22781	24471	18796	24652	29600	15459	14981	14698	12388	13618
UA	Україна	17939	19769	15141	21245	26063	11611	11249	11150	9539	11007
AE	Об'єднані Арабські Емірати	19	18	21	21	33	9	16	14	3	19
AR	Аргентина	4	11	2	8	2	2	3	10	3	4
AT	Австрія	29	65	35	78	57	30	19	53	34	61
AU	Австралія	6	6	12	2	0	13	2	3	3	9
BE	Бельгія	21	20	13	42	13	12	20	19	5	34
BG	Болгарія	28	10	38	10	5	6	25	5	9	26
BM	Бермудські острови	1	—	2	5	6	9	4	—	2	6
BR	Бразилія	10	15	8	8	7	18	11	7	7	11
BY	Білорусь	87	39	54	30	17	45	58	27	24	29
CA	Канада	52	26	41	24	21	20	47	16	29	27
CH	Швейцарія	328	226	270	297	397	260	175	174	179	189
CL	Чілі	6	8	5	—	2	10	3	8	3	2
CN	Китай	136	179	90	73	125	102	85	133	62	44
CY	Кіпр	460	646	535	487	434	298	400	430	373	418
CZ	Чехія	32	46	13	27	16	41	34	30	16	9
DE	Німеччина	162	167	111	95	118	144	151	132	98	71
DK	Данія	44	42	14	18	11	22	35	33	15	4
EE	Естонія	22	13	11	15	72	20	13	8	9	12
EG	Єгипет	1	1	—	2	6	—	1	1	—	6
ES	Іспанія	35	27	30	7	46	13	30	22	32	8
FI	Фінляндія	14	19	15	11	1	27	12	17	14	6
FR	Франція	87	77	64	79	76	73	77	55	63	69
GB	Велика Британія	291	303	268	191	211	310	170	215	197	117
GE	Грузія	9	7	31	22	21	5	1	8	21	9
GR	Греція	8	4	3	3	4	7	10	5	2	2
HK	Гонконг	36	49	30	44	46	25	53	36	44	24
HR	Хорватія	24	16	32	8	2	8	19	15	30	5
HU	Угорщина	4	10	19	10	3	6	5	8	13	7
IE	Ірландія	77	65	24	18	48	43	65	67	22	14
IL	Ізраїль	26	37	23	26	12	28	12	24	14	37
IN	Індія	200	245	204	230	223	130	105	141	124	125
IT	Італія	29	36	17	16	32	18	24	23	27	5

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
JP	Японія	229	174	110	100	69	167	158	179	96	92
KR	Корея, Республіка	111	81	80	57	104	107	102	59	96	56
KZ	Казахстан	–	3	–	3	2	1	–	–	1	2
LB	Ліван	1	3	1	–	1	–	1	2	1	0
LI	Ліхтенштейн	2	8	28	16	28	57	4	8	27	4
LK	Шрі-Ланка	6	12	3	1	4	10	5	6	5	1
LT	Литва	9	11	15	19	19	1	4	11	9	14
LU	Люксембург	10	24	20	9	8	14	14	18	7	14
LV	Латвія	7	5	10	7	8	3	5	3	3	5
MD	Молдова, Республіка	18	15	7	2	5	20	12	4	8	1
MK	Колишня Югославська республіка Македонія	–	1	3	2	3	11	–	1	3	–
MX	Мексика	17	6	6	13	6	2	16	5	6	3
NL	Нідерланди	114	84	79	71	84	82	91	68	51	58
NO	Норвегія	6	5	8	–	1	5	7	3	5	1
PA	Панама	20	25	26	10	10	12	20	17	14	12
PL	Польща	75	73	54	59	54	68	60	61	44	41
PT	Португалія	3	5	4	6	4	10	3	1	2	6
RO	Румунія	4	–	–	8	6	3	1	–	–	–
RU	Російська Федерація	583	501	265	127	147	317	435	359	202	108
SC	Сейшельські острови	4	6	2	3	4	11	–	14	26	3
SE	Швеція	23	19	10	12	24	26	21	12	16	13
SG	Сінгапур	9	12	16	17	30	13	5	7	14	13
SI	Словенія	–	14	7	–	4	12	–	12	3	3
SK	Словаччина	1	4	7	4	16	12	2	2	2	7
TH	Таїланд	10	12	13	9	10	7	12	10	7	13
TR	Туреччина	42	55	29	23	49	72	32	39	35	18
TW	Тайвань, Провінція Китаю	34	36	33	21	15	52	25	34	28	20
US	США	943	835	617	737	560	837	821	689	527	590
VG	Віргінські остро- ви (Брит.)	123	96	73	31	56	69	86	68	52	35
ZA	Південна Африка	16	4	3	–	7	5	8	7	4	2
	Інші	134	140	91	133	132	88	97	110	78	67

1.14. Знаки для товарів і послуг (розподіл за класами МКТП)

Клас МКТП	Назва класу	Кількість заявлених знаків	Національними заявниками	Іноземними заявниками
35	Рекламування; керування підприємницькою діяльністю; адміністрування у сфері підприємницької діяльності; офісні роботи	11623 (22,09%)	10892(23,74%)	731(10,86%)
41	Освіта; забезпечування навчання; розважальні послуги; влаштування спортивних і культурних заходів	3738(7,11%)	3474(7,57%)	264(3,92%)
5	Фармацевтичні та ветеринарні препарати; гігієнічні препарати на лікарські (медичні) потреби...	3049(5,80%)	1997(4,35%)	1052(15,63%)
30	Кава, чай, какао та замінники кави; рис...	2481(4,72%)	2228 (4,86%)	253(3,76%)
25	Одяг, взуття, наголовні убори	2124(4,04%)	1937(4,22%)	187(2,78%)
42	Наукові і технологічні послуги та досліджування і розробки...	1884(3,58%)	1612(3,51%)	272(4,04%)
43	Послуги із забезпечування їжею та напоями; забезпечування тимчасовим житлом	1846 (3,51%)	1761(3,84%)	85(1,26%)
9	Наукові, морські, геодезичні... прилади та інструменти...	1711(3,25%)	1273(2,77%)	438(6,51%)
29	М'ясо, риба, птиця, дичина; м'ясні екстракти...	1633(3,10%)	1491(3,25%)	142(2,11%)
33	Алкогільні напої (крім пива)	1419(2,70%)	1223(2,67%)	196(2,91%)
3	Вибілювальні препарати та інші речовини для прання...	1410(2,68%)	1060(2,31%)	350(5,20%)
16	Папір та картон; друкована продукція; матеріали для книжкових оправ; фотографії...	1406(2,67%)	1243(2,71%)	163(2,42%)
37	Споруджування будівель; ремонтування; послуги з встановлювання устаткування	1384 (2,63%)	1302(2,84%)	82(1,22%)
38	Телекомунікаційні послуги	1305(2,48%)	1132(2,47%)	173(2,57%)
36	Страховання; фінансові операції; кредитно-грошові операції; операції з нерухомим майном	1301(2,47%)	1142(2,49%)	159(2,36%)
44	Медичні послуги; ветеринарні послуги; гігієнічне та косметичне обслуговування людей чи тварин; послуги в сільському господарстві, плодівництві та лісівництві	1184(2,25%)	1098(2,39%)	86(1,28%)
32	Пиво; мінеральні і газовані води та інші безалкогольні напої; ...	1141(2,17%)	994(2,17%)	147(2,18%)
39	Перевезення; пакування і зберігання товарів; влаштування подорожей	981(1,86%)	898(1,96%)	83(1,23%)
45	Юридичні послуги, послуги щодо охорони майна та людей; ...	938(1,78%)	887(1,93%)	51(0,76%)

**1.15. Заявки на знаки для товарів і послуг за міжнародною процедурою
(розподіл за країнами)**

	Країна	2012	2013	2014	2015	2016
	Усього	8774	9922	8484	7969	6005
UA	Україна	2	4	3	4	0
AM	Вірменія	14	23	15	7	13
AT	Австрія	197	226	178	152	122
AU	Австралія	27	34	35	38	35
BE	Бельгія	128	146	133	144	96
BG	Болгарія	110	109	83	70	31
BY	Білорусь	170	268	116	105	63
BZ	Беліз	7	8	9	9	2
CA	Канада	3	9	8	5	5
CH	Швейцарія	640	694	644	631	409
CN	Китай	565	734	535	511	565
CY	Кіпр	68	97	62	85	42
CZ	Чехія	185	219	162	90	85
DE	Німеччина	1387	1442	1333	1229	966
DK	Данія	61	80	74	67	62
EE	Естонія	18	35	30	15	8
EG	Єгипет	6	5	3	4	2
ES	Іспанія	148	222	185	157	146
FI	Фінляндія	86	126	53	50	57
FR	Франція	753	783	619	597	550
GB	Велика Британія	204	331	255	306	156
GE	Грузія	6	17	5	22	12
GR	Греція	13	21	22	11	14
HR	Хорватія	15	12	12	12	6
HU	Угорщина	203	220	162	240	44
IE	Ірландія	30	46	21	29	29
IL	Ізраїль	25	41	34	25	21
IN	Індія	11	6	20	28	22
IR	Іран, Ісламська Республіка	6	6	12	12	6
IS	Ісландія	2	8	11	8	1

	Країна	2012	2013	2014	2015	2016
IT	Італія	650	668	584	489	401
JP	Японія	155	202	206	173	117
KR	Корея, Республіка	50	51	71	66	89
KZ	Казахстан	26	17	14	15	18
LI	Ліхтенштейн	27	30	62	24	13
LT	Литва	50	24	23	20	13
LU	Люксембург	81	116	92	93	92
LV	Латвія	43	52	38	33	25
MC	Монако	10	16	12	8	8
MD	Молдова, Республіка	45	39	31	38	36
MT	Мальта	4	24	37	8	19
NL	Нідерланди	184	205	184	179	137
NO	Норвегія	27	16	24	21	13
NZ	Нова Зеландія	0	12	16	9	10
PL	Польща	249	213	162	181	114
PT	Португалія	33	26	18	23	38
RO	Румунія	24	28	20	21	20
RS	Сербія	18	27	16	13	24
RU	Російська Федерація	901	753	711	522	301
SE	Швеція	123	84	54	74	55
SG	Сінгапур	21	29	28	17	18
SI	Словенія	68	66	34	51	34
SK	Словаччина	24	41	38	51	32
TR	Туреччина	275	481	437	362	229
US	США	483	623	636	722	496
VG	Віргінські острови (Брит.)	37	44	35	29	31
VN	В'єтнам	22	7	3	4	5
	Інші	54	56	64	60	47

2. Перелік заходів у сфері інтелектуальної власності Державної системи правової охорони інтелектуальної власності, що відбулися у 2016 році

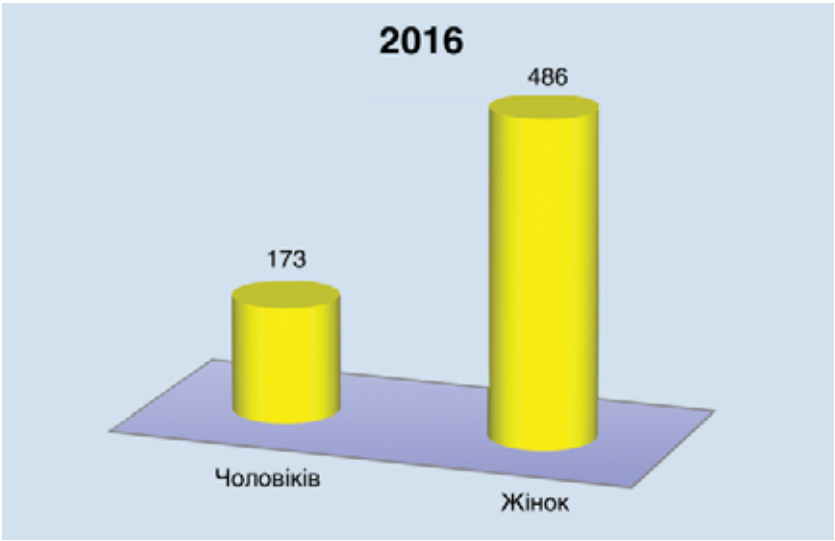
№ п/п	Назва заходу	Місце та дата проведення	Організатори заходу
Міжнародні науково-практичні конференції			
1.	Науково-практична конференція «Роль і місце інформаційного права і права інтелектуальної власності в сучасних умовах»	м. Київ, Укрпатент 04 лютого 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, НДІ ІВ НАПрН України
2.	Друга науково-пізнавальна конференція у ПАТ «Фармак» на тему: «Інтелектуальна власність і фармацевтична промисловість», у рамках Всеукраїнського тижня права	м. Київ, Укрпатент 07 грудня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, ПАТ «Фармак»
Семінари та навчальні тренінги			
1.	Семінар-тренінг для експертів відділення кваліфікаційної експертизи заявок на винаходи, корисні моделі і топографії інтегральних мікросхем на тему «Укрпатент як Міжнародний пошуковий орган та Орган міжнародної попередньої експертизи»	м. Київ, Укрпатент 04 лютого 2016 року	Укрпатент
2.	Навчальний семінар-тренінг для експертів відділення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі і топографії інтегральних мікросхем присвячений роз'ясненню певних питань, пов'язаних з проведенням експертизи заявок на винаходи та корисні моделі	м. Київ, Укрпатент 02 березня 2016 року	Укрпатент
3.	Семінар на тему «Особливості проведення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі та топографії інтегральних мікросхем»	м. Київ, Укрпатент 31 березня 2016 року	Укрпатент
4.	Навчальний семінар-тренінг для фахівців Укрпатенту, організований експертами відділення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі та топографії інтегральних мікросхем	м. Київ, Укрпатент 28 квітня 2016 року	Укрпатент
5.	Навчальний семінар-тренінг для експертів відділення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі і топографії інтегральних мікросхем, присвячений порядку зазначення класифікаційних індексів та індексних кодів у патентних документах	м. Київ, Укрпатент 01 червня 2016 року	Укрпатент
6.	Семінар для заявників на тему «Особливості проведення експертизи заявок на позначення та промислові зразки»	м. Київ, Укрпатент 03 червня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
7.	Семінар на тему «Охорона ПЗ не авторським правом: експертиза заявок на патенти/корисні моделі, судова практика»	м. Київ, Прес-центр Національної спілки журналістів України 22 червня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, ВГО «Асоціація правників України»
8.	Регіональний семінар ВОІВ для малих і середніх підприємств та з питань формування поваги до інтелектуальної власності	м. Київ, 18–19 жовтня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, ВОІВ
9.	Семінар на тему «Перехід системи менеджменту якості на нову версію стандарту ISO 9001:2015» за участю уповноважених з питань впровадження та забезпечення функціонування системи менеджменту якості в структурних підрозділах, аудитори СМЯ та керівники підрозділів	м. Київ, 8 листопада 2016 року	Укрпатент
10.	Експертний семінар на тему «Нормативно-правова база регулювання аудіовізуальних медіа послуг та електронних комунікацій. Європейський досвід»	м. Київ, 13 грудня 2016 року	Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення
Круглі столи та засідання			
1.	Круглий стіл на тему «Актуальні проблеми судового захисту прав інтелектуальної власності в Україні»	м. Київ, 29 січня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, НДІІВ

№ п/п	Назва заходу	Місце та дата проведення	Організатори заходу
2.	Круглий стіл на тему «Удосконалення організації проведення експертизи заявок на знаки для товарів і послуг»	м. Київ, ДСІВ 03 березня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
3.	Круглий стіл з питань запровадження адміністративного порядку визнання недійсними прав інтелектуальної власності в Україні	м. Київ, ДСІВ 14 березня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
4.	Круглий стіл на тему «Практика проведення судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності»	м. Київ, ДСІВ 29 липня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
5.	Круглий стіл на тему «Практика розгляду заперечень Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України»	м. Київ, ДСІВ 26 жовтня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
6.	Круглий стіл на тему «Протидія «патентному тролінгу» в Україні в контексті захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності»	м. Київ, 25 листопада 2016 року	Міністерство юстиції України ДСІВ
7.	Круглий стіл, присвячений «рецептам» детінізації економіки України в харчовому та нехарчовому секторах	м. Київ, 25 листопада 2016 р.	Європейська Бізнес Асоціація
8.	Круглий стіл, присвячений актуальним питанням правової охорони інтелектуальної власності (у рамках Всеукраїнського тижня права)	м. Київ, 8 грудня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, ДП «Антонов»
9.	Круглий стіл на тему «Практика визнання недійсними прав інтелектуальної власності в судовому порядку»	м. Київ, Укрпатент, 28 грудня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
Візити іноземних делегацій/осіб			
1.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING «Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні» делегації Королівства Іспанії – радника Міжнародної торговельної палати Александри Ілліпулу, інспектора іспанської митної служби Терези Ібанез та постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса – з метою проведення семінару-тренінгу для співробітників митних органів України	м. Київ, Укрпатент 26–28 січня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
2.	Робочий візит до Укрпатенту керівника Навчального центру при Центрі експертизи об'єктів промислової власності Азербайджанської Республіки (АзПатент) Алі Ісмаїлова з метою вивчення досвіду українських колег у питаннях підготовки та перепідготовки кадрів у галузі правової охорони ІВ, а також розробки методичних матеріалів та посібників з відповідної тематики	м. Київ, Укрпатент 02–05 лютого 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
3.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) Голови Ради авторського права Угорщини Міхалі Фічора з метою проведення завершальної зустрічі щодо обговорення та врахування положень Марракеського та Пекінського договорів	м. Київ, Укрпатент 09–11 лютого 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
4.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) делегації Королівства Іспанії – Голови Іспанського відомства патентів і торговельних марок Патрісії Гарсія-Ескудеро, директора Департаменту правового співробітництва і міжнародних відносин Крістіні Фернандез, суддів господарських судів Королівства Іспанії Альберто Аррібаса й Антоніо Солера та постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса	м. Київ, Укрпатент 23–25 лютого 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
5.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) іноземної делегації Королівства Іспанії, а саме: суддів іспанських апеляційних судів Енріке Гарсія та Рафаеля Фуентаса та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса, – з метою проведення семінару-тренінгу для суддів	м. Київ, Укрпатент 02–04 березня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning

№ п/п	Назва заходу	Місце та дата проведення	Організатори заходу
6.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) делегації Королівства Іспанії – радника Міжнародної торговельної палати Александри Ілліпулу, інспектора іспанської митної служби Терези Ібанез, постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса – з метою проведення семінару-тренінгу для співробітників митних органів	м. Київ, Укрпатент 22–24 березня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
7.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) делегації Королівства Іспанії – суддів господарських судів Альберто Аррібаса та Антоніо Солера, постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса – з метою проведення семінару-тренінгу для суддів господарських судів та розгляду проблемних питань у сфері інтелектуальної власності	м. Київ, Укрпатент 05–07 квітня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
8.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) делегації Королівства Іспанії – Голови Апеляційного Господарського суду м. Мадрид Анхель Гальго, Голови Апеляційного Господарського суду м. Аліканте Енріке Гарсія-Чамон та постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса, – з метою проведення семінару-тренінгу для представників судів загальної юрисдикції	м. Київ, Укрпатент 19–21 квітня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
9.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) делегації Королівства Іспанії – радника Міжнародної торговельної палати Александри Ілліпулу, інспектора іспанської митної служби Терези Ібанез та постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса – з метою проведення семінару-тренінгу для фахівців окремих регіональних митниць України	м. Київ, Укрпатент 24–26 травня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
10.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) іноземної делегації з метою проведення урочистої церемонії закриття проекту технічної допомоги ЄС TWINNING та 9-го засідання Наглядового комітету з питань реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 5 липня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
11.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) делегації Королівства Іспанії – експертів Патентного департаменту Іспанського відомства з питань патентів та торговельних марок та постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса – з метою проведення додаткового семінару, присвяченого діяльності Апеляційної палати ДСІВ	м. Київ, Укрпатент 7–8 липня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
12.	Робочий візит (у рамках реалізації проекту TWINNING) делегації Королівства Іспанії – експерта Патентного департаменту Іспанського відомства з питань патентів та торговельних марок Сільвії Наварез, суддів господарських судів Альберто Аррібаса і Антоніо Солера та постійного радника проекту Пабло Роденаса Сантоса – з метою проведення заключного семінару-тренінгу для представників адміністративних судів України	м. Київ, Укрпатент 19–21 липня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
13.	Ознайомчий візит до Укрпатенту делегації фахівців Китайської Народної Республіки з метою обміну досвідом та налагодження двохсторонньої співпраці	м. Київ, Укрпатент 13 жовтня 2016 року	Укрпатент
14.	Робочий візит до Укрпатенту віце-президента Патентного інституту Туреччини Джеміль Башпинара з метою обговорення сучасних тенденцій розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, зокрема перебігу реформування державного управління у сфері ІВ відповідно до практики провідних світових та європейських інституцій	м. Київ, Укрпатент 17 жовтня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
15.	Робочий візит до Укрпатенту європейського патентного повіреного в країнах Скандинавії Марина Блурок з метою обговорення питань, пов'язаних з практикою розгляду об'єктів молекулярної біології та генної інженерії в ЄПВ	м. Київ, Укрпатент 03 листопада 2016 року	Укрпатент

№ п/п	Назва заходу	Місце та дата проведення	Організатори заходу
16.	Робочий візит до Укрпатенту юриста юридичної фірми MG-IP США Лео Гурефа з метою розгляду світових тенденцій у сфері охорони та захисту прав інтелектуальної власності, особливостей патентування та реєстрації знаків для товарів і послуг (американський досвід)	м. Київ, Укрпатент 7 грудня 2016 року	Укрпатент, ПЮК IPStyle
Інші заходи			
1.	I Всеукраїнський Форум «Ефективна дистрибуція і завоювання ринку: юридичні аспекти» з метою обговорення низки важливих питань, зокрема щодо паралельного імпорту, його впливу на розвиток бізнесу в Україні, а також ризиків і переваг, які відкриває перед правовласниками й споживачами застосування різних режимів вичерпання прав інтелектуальної власності	м. Київ, 11 лютого 2016 року	ДСІВ, Адвокатське об'єднання «Arzinger»
2.	Фінальний відбірковий етап проектів-переможців щорічного Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських проектів еколого-натуралістичного напрямку та урочиста церемонія нагородження переможців конкурсу. Головною метою Конкурсу, який проводиться з 2003 року, є всебічна підтримка обдарованої молоді	м. Київ, 9–11 лютого 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, НЕНЦ НАН України
3.	IX Міжнародний бізнес-форум «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні»	м. Київ, 17 березня 2016 року	ДСІВ, КНТЕУ
4.	Нарада у Міністерстві освіти і науки України з питань виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, визначених у резолюції Віце-прем'єр-міністра України Кириленка В.А. від 06.10.2015 № 35364/8/1-15 (пункт 7).	м. Київ, 17 березня 2016 року	ДСІВ, МОН України
5.	8-ме засідання Наглядового комітету з питань реалізації проекту TWINNING	м. Київ, 31 березня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, Проект Twinning
6.	Нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу «Винахід року-2015» у рамках відзначення в Україні Міжнародного дня інтелектуальної власності. Участь в організації виставки передових рішень від українських військових винахідників та раціоналізаторів, на якій були представлені зразки спеціалізованого обладнання та техніки, розробки вітчизняних новаторів та проекти юних українських винахідників	м. Київ, Центральний будинок офіцерів ЗСУ 22 квітня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, ЗСУ
7.	Щорічна акція з озеленення та благоустрою «За чисте довкілля»	м. Київ, 23 квітня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
8.	III Форум з інтелектуальної власності	м. Київ, Готель «Прем'єр Палац», 02 червня 2016 року	Газета «Юридична практика», ДСІВ, Укрпатент
9.	Проведення фінального етапу та підбиття підсумків Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських проектів еколого-натуралістичного напрямку	м. Київ, 17–19 травня 2016 року	ДСІВ, Укрпатент, НЕНЦ НАН України
10.	1-й наглядний аудит системи управління якістю представником міжнародного сертифікаційного органу «DEKRA» ТОВ «Глобал Сертифік»	м. Київ, 6–7 вересня 2016 року	Укрпатент
11.	Засідання Атестаційної комісії ДСІВ: розгляд документів кандидатів у патентні повірені з метою прийняття рішення про допуск чи відмову в допуску кандидатів до складання кваліфікаційних екзаменів	м. Київ, 01 листопада 2016 року	ДСІВ, Укрпатент
12.	Екскурсія для студентів V курсу Національного транспортного університету – ознайомлення з експозицією Музею правової охорони інтелектуальної власності	м. Київ, 17 листопада 2016 року	Укрпатент
13.	День відкритих дверей для студентів Київського коледжу Національного університету «Одеська юридична академія» (у рамках заходів з нагоди Всеукраїнського тижня права)	м. Київ, 9 грудня 2016 року	Укрпатент

3. Інформація щодо персоналу Укрпатенту

4. Витрати на функціонування та розвиток державної системи правової охорони інтелектуальної власності за 2016 рік

Стаття витрат	Сума, тис. грн.
Організаційне забезпечення охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності; проведення експертизи та видача охоронних документів на об'єкти промислової власності	185 618,30
Інформаційна діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності	3 620,5
Редакційно-видавнича діяльність	847,4
Розвиток міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності, організація виставок, конкурсів, семінарів тощо та участь у їх проведенні	3 470,0
Організація навчання	179,2
Придбання ліцензійного програмного забезпечення та програмне супроводження автоматизованих систем	3 021,2
Організація процесу виготовлення та розповсюдження контрольних марок, ведення єдиного реєстру одержувачів контрольних марок	204,9
Усього витрат	196 961,50

В звіті було використано (з дозволу авторів) плакати з Всеукраїнського молодіжного конкурсу плаката «Створюй, втілюй, здобувай!», який відбувся в м. Київ, 2011

Офіційне видання Державної служби інтелектуальної власності
Адреса: вул. Василя Липківського, 45, м. Київ-35, 03035, Україна
тел.: (+38044) 494-06-06,
факс: (+38044) 494-06-56
www.sips.gov.ua

© Державна служба інтелектуальної власності, 2017
